

31వది

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11

సంచిక 9

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 11-వ తేది శుక్రవారము

No. 9

శ్రీ రక్తాక్షీనామ సంవత్సరము, చైత్రమాస శుద్ధ సప్తమి 2.

సంచిక 9

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవంతిది

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుడ్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెటిసిది మదరాసు.

ప్రత్యేక ఆకర్షణము

అరవ సంవత్సరాదికి, శ్రీరామ నవమి వారమునకు
మహారాష్ట్ర ఫిల్ము కంపెనివారిచే తయారుచేయబడిన వాటిలో
మిక్కిలి అత్యద్భుతమైనట్టి

మహారాష్ట్ర ఫిల్ము కంపెనివారిచే తయారుచేయబడిన వాటిలో
మిక్కిలి అత్యద్భుతమైనట్టి

మహారాష్ట్ర ఫిల్ము కంపెనివారిచే తయారుచేయబడిన వాటిలో
మిక్కిలి అత్యద్భుతమైనట్టి

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

12-4-24 తేది శనివారమునుండి 18-4-24 తేది శుక్రవారమువరకు ప్రదర్శింపబడును.

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

సచిత్రమాసపత్రిక ప్రతిసంచికయందును 3, 4
రంగులపటములు కలిగి ఇతర చిత్రపటములతో
ప్రచురింప బడును. వాఙ్మయము, చిత్రకళలు,
గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక
విషయములతో ప్రతిమాసమునను 200 పుటలు
కలిగియుండును.

మాదిరిపత్రిక గోరువారు అణాలు 0-10-0
స్టాంపులు పంపిన పంపబడును. ఉచితముగ పంప
బాలము. మాదిరిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తర్వాత
చందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సొమ్ము మినహా
యించుకొని తక్కిన సొమ్ము మాత్రము పంప
వచ్చును.

సంవత్సర చందా	రూ	6	0	0
అర్ధసంవత్సరము	"	3	0	0
విశిషట	"	0	10	0

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూపు ప్రకా
రము. 0-2-0, రిజిస్టరుచార్జి, 0-3-0 తపాలు
చార్జి అధికమగుచున్నది. మీరే ముందుగ మణి
యార్డరు పంపిన ఈర్పు తగ్గును. పి. పి. లు పంపి
నచో సొమ్ముమాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ
చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు
సంభవించును.

మేనేజరు, భారతి.

తపాలవెట్టె నెంబరు 212 చుద్రాను.

ద్వితీయ సమావేశము

(2) వివాహమునకు భూభాగమునకు స్థాపితమైన
 ముఖ్యము (1) వ్యాధినివారము చేయుట నుం భూసంరక్షణమున
 రామకృష్ణమహానాథ బ్రహ్మచారి బ్రహ్మచారి నిత్యముచేసి లభించును.

మా మానవత గావు, కాగ్యదర్శి.

జమిందారు. విప్రున్న పేట అండ్ గుండెపల్లి యెస్టేట్స్,

వృషభ 11-వ తేది శుక్రవారము

అక్షయమ	20 డిగ్రీలు	కు 90.0.0
అక్షయమ		డిగ్రీ

స్వరహానిని అయిదు పూటలు పేయించి పట్టు విడుపు స్వరములు.
 తి త్తరాణ స్వరములు యెడలను నడుస్త స్వరములు మోచును
 తమ్ముతాంజనము దీపో, మదరాసు - బొంబాయి.

జి. ఎచ్. వీరన్న, ప్రొఫెసరు.

పదునేనవ సంవత్సరాది సంచిక తయారైనది

ఉగాదిసంచిక సకాలమునకు వెలువడని తెలుపుట శీతయు సంతసించెదము. ఆంధ్రదేశమున కాంగ్రెసుసభ ఒరిగియుండుటచే, కాకినాడసభలకు సంబంధించిన వృత్తాంతములను ముద్రించుటవసరమయ్యెను. దేశనాయకుల మహాపన్యాసములు ఆంధ్రమహాజనులకు దొడ్డకరముగ నుండునని ఎంచెదము. చిత్రపటములలో కాంగ్రెసుసభకు జెందినపటములు గలవు. శుష్కశరీరుడగు మహాత్మునిపటము, ఎట్టివారిహృదయమునయినను కరగింపకమానడు. దేశమునకై యింతటి కష్టములబడుచున్న మహాత్ము ననుసరించుట ఆంధ్రులధర్మమని హెచ్చరింపఁ జేసెదము. లేబరునాయకుల పటములును, భారతీయ, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పటములును సంచిక సలంకరించుచున్నవి. సంచికయందు సకాలములు పెక్కులు గలవు. వేంకటపార్వతీశ్వర కవుల విహంగము, స్వభావచిత్రమును చక్కగ వర్ణించుచున్నది. సేపూరి లక్ష్మీనరసయ్య ఎం. ఏ. గారి "సాహిత్యవిమర్శనస్వభావము" మల్లాది

సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారి "వెదనాద్యనియంతము" మేడేపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారి "విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము, గిడుగు వేంకట సీతాపతిగారి "సన్నయభారత చందో విషయములు" మున్నగు వ్యాసములతోను, వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు, బుర్రా బాలకృష్ణశాస్త్రిగారు, జంధ్యాల వెంకటశివకవులు, వెంకటశేషేశ్వరకవులు, వడ్డాది సుబ్బారాయుడుగారు, మంగిపూడి వేంకటశర్మగారు, జనమంచి సీతారామ స్వామిగారు, శృంగారకవి పాపారాయుడుగారు మున్నగు కవివరుల పద్యములతోను ఆరంభప్రస్తావన మున్నగు విశేషములతో సంచిక విరాజిల్లుచున్నది. కొత్తపల్లి సూర్యరావుగారి "ఉచితవేష" మను కథ ప్రాచీన ఆధునిక సాంప్రదాయములకు గలభేదము దెలుపుచున్నది. నూతనసంవత్సర పంచాంగ మెప్పటివలె జేర్చబడినది. సంచికలో 308 పుటలుగలవు. నూతన సంవత్సరాదిసంచిక ఆంధ్రులకు సమృద్ధము గూర్చు నని నమ్మెదము.

విషయానుక్రమణిక

ముఖపత్రము—విషయసూచిక-పంచాంగము, ప్రస్తావన—ప్రతికాధిపతులు, గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధవిమోచనము, విహంగవిమోచనము—వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు, వందనము—(పద్యములు) వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు, రక్తాక్షి—(పద్యములు) బుర్రా బాలకృష్ణశాస్త్రిగారు, గాంధీమహాశయప్రశంస—(పద్యములు) గార్లదిన్న సుబ్బారావుగారు, సాహిత్య విమర్శనస్వభావము—సేపూరి లక్ష్మీనరసయ్యగారు ఎం. ఏ., ఆశంసము—(పద్యములు) వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు, ఉచితవేషము—కొత్తపల్లి సూర్యరావుగారు, అన్యాయదేశము—(పద్యములు) మక్కపాటి వేంకటరత్నముగారు, వెదనాద్యనియంతము—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు, తిక్కవ సోమయాజీసుతి—(పద్యములు) పొన్నలూరి సూర్యనారాయణశర్మగారు, ఆత్మిక శక్తులు—ఆర్య సుఖదేవర్యగారు, శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు—(పద్యములు) జంధ్యాల వేంకటశివకవులు, ఆంధ్ర సారస్వతము - హాస్యరసము—ఆంధ్ర శేషగిరిరావుగారు, వేడుక—(పద్యములు) శృంగారకవి సర్వారాయుడుగారు, వసుచరిత్రము - చంద్రికా పరిణయముల కథావస్తునిర్మాణము—శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులు, కావ్యరచన—(పద్యములు) తాపీ ధర్మారావుపంతులుగారు బి. ఏ., చైతన్యస్వరూపసిద్ధాంతములు—పారసంది జగన్నాథస్వామిగారు ఎం. ఏ., ఎల్. టి., ప్రబోధము—(పద్యములు) వేంకటశేషేశ్వరులు, ధర్మశాస్త్రము - మహామహేంద్రజాలము—పారసంది రామ శాస్త్రిగారు, విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతము—మేడేపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు, మకర సంక్రమణము—(పద్యములు) వడ్డాది సుబ్బారాయుడుగారు, సన్నయభారతముందలి ధంధోవిషయములు—గిడుగు వేంకటసీతాపతిగారు బి. ఏ. యల్. టి., ఈశ్వరప్రార్థనము—(పద్యములు) గోదావరి సత్యనారాయణగారు బి. ఏ., వృక్షములు - మను ఘ్యలు—పార్సంది సత్యనారాయణమూర్తిగారు, 30 వ దేశీయమహాజనసభ - కాకినాడ—ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారి స్వాగతోపన్యాసము, మాలానామహమ్మదాలీగారి అధ్యక్షకోపన్యాసము, తీర్మానములు, అఖిలభారత ఖిద్మత్ప్రదర్శనప్రారంభోత్సవము - కాకినాడ—ఆచార్య ప్రభులచంద్ర శే గారి యుపన్యాసము, అఖిలభారత స్వచ్ఛందసేవకులమహాసభ-కాకినాడ—శ్రీయుత జవహరిలాలు నెహ్రూగారి యుద్బోధనము, అఖిలభారత హిందీ సాహిత్యసమ్మేళనము—కాకినాడ, శ్రీయుత కాకినాడుని నాగేశ్వర రావుగారి యాహ్వానసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసము, శ్రీయుత బాబురాజేంద్రప్రసాదుగారి అధ్యక్షకోపన్యాసమునందలి భాగములు, అఖిల భారతకిలాభతుమహాసభ - కాకినాడ—మాలానా మోతాలీగారి అధ్యక్షకోపన్యాసము, యావద్భారతగ్రంథాలయమహాసభ-కాకినాడ—శ్రీయుత జయకుమారి అధ్యక్షకోపన్యాసము, భారతదేశీయ సంఘసంగ్రహ మహాసభ - కాకినాడ—సర్ టి. సదాశివయ్యగారి అధ్యక్షకోపన్యాసములోని భాగములు, అఖిలభారతవిద్యార్థిమహాసభ - కాకినాడ—శ్రీయుత దేశబంధు చి త్తరంజనదాసుగారి అధ్యక్షకోపన్యాసము, అఖిలభారతవిచ్చిత్రప్రభముమహాసభ - కాకినాడ—శ్రీయుత కాకినాడుని నాగేశ్వర రావుపంతులుగారి అధ్యక్షకోపన్యాసము, అఖిలభారత గ్రంథాలయప్రదర్శనము - కాకినాడ—శ్రీయుత న్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారి అధ్యక్షకోపన్యాసము, అఖిలభారతవిశ్వకర్మమహాసభ-కాకినాడ, అఖిల భారత మహిళామహాసభ-కాకినాడ—

మాతా కస్తూరిబాయి గాంధీగారి అధ్యక్షకోపన్యాసము, ఆంధ్ర భజగోవిందము—(పద్యములు) బాలకవి తుమ్మల సీతారామమూర్తిచౌదరిగారు, మహాకవి రవీంద్రుడు—తణికెళ్ల వీరభద్రుడుగారు ఎం. ఏ., దేవాలయములు, దేవస్థానపు స్త్రీము—వల్లూరి సూర్యనారాయణరావుగారు, అశ్రుపాతము—(పద్యములు) జంధ్యాల వేంకటశివ కవులు, గీర్వాణభాషా ప్రచారము—మద్దులపల్లి వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, స్వప్నలోకము—(పద్యము) చింతలపూడి శేషగిరిరావుగారు, కుటీరలక్ష్మీ—కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు, శరద్రాత్రి - నాయకాన్వేషణము—(పద్యములు) కొణిదెన బాల కృష్ణయ్యగారు, వేమన—కాలనిర్ణయము—బండారు తమ్మయ్యగారు, పసిరిమొగ్గులు—(గేయము) అడివి బాపిరాజుగారు, కవితాస్వరూపము—యనమండ నారాయణ మూర్తిగారు బి. ఏ., రాటుము—(పద్యములు) భూతపురి నారాయణస్వామిగారు, బ్ర. ఆచార్య పద్మ పార్వతీశంకరులు ఎం. ఏ., శ్రీగాంధీఆంధ్రజాతీయమహావిద్యాల యము—వీలూరు, ఆనందము—పొక్కులూరి లక్ష్మీనారాయణగారు, బ్రహ్మచర్యము—(పద్యములు) కాట్రాపులపల్లి రామమూర్తిగారు, మనుచరిత్రము-సాగిర్యములు—యడ్లపాటి వేంకటసుబ్బారావుగారు, పరిణామగీతి—(పద్యములు) తురగా వేంకట రామయ్యగారు, అధర్వణశేదము—యన్. కే. వేంకటేశంగారు ఎం. ఏ., ఎల్. టి., దివ్యగానము—(పద్యములు) సన్నిధానము సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు, నాగార్జునాచార్యుడు—దువ్వూరి జగన్నాథశర్మగారు, మాలాపంచరత్నాలు—(పద్యములు) మంగిపూడి వేంకటశర్మగారు, రాజ్యాంగతంత్రమున పక్షాభిమానము—అల్లిలి సూర్య నారాయణగారు, ఉపాప్రబోధము—(పద్యములు) పెనుమర్తి వేంకటరత్నంగారు, కాసనావళి—సి. ఆర్. కృష్ణమాచార్యులుగారు, భీష్ముడు (1) బ్రాహ్మాయోధుడు (2)—(పద్యములు) వెలగపూడి దాసయ్యచౌదరిగారు, ప్రాచీనభారతసమరతంత్రము డి. యన్. శర్మగారు, శ్రీరామస్మరణావృత్తము—(పద్యములు) జనమంచి సీతారామ స్వామిగారు, శిశుక్రీడాపరత్వము—కొప్పర్తి నారాయణమూర్తిగారు బి. ఏ., ఎల్. టి., సాహితీసమితిసభ్యుడు, వర్ణము—(పద్యములు) శృంగారకవి సర్వారాయుడు గారు, వర్ణవికాసము—చిల్లిగె శ్రీనివాసరావుగారు, స్మరణ—శ్రీమాన్ బాలకవి ధూపాటి కొండమాచార్యులుగారు, జాత్యభిమానము—కొండ్లపల్లి వీరభద్రాచార్యులు గారు, కారదాతారావళి—విద్యార్థి కట్టి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు, భక్తిపార్వము—వారణాసి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు, యజ్ఞములు—వెదురుమూడి రామలక్ష్మీనర సింహారావుపంతులుగారు బి. ఏ., ఒంటరికాపుకన్నె (గేయము)—అధికార్ల సూర్య నారాయణరావుగారు బి. ఏ., బి. యల్., వైష్ణవగ్రంథములు—ఒకభీష్మగర్భుడు, కాలభిక్కుతి—(పద్యములు) నోరి నృసింహశాస్త్రి బి. ఏ., సాహితీసమితిసభ్యుడు, రసము - రసాయనము—కామమునీ మృత్యుంజయవర్మగారు, కాకినాడ - కాంగ్రెసునం దెత్తిన యఖిలభారతీయస్వరాజ్యపతాకము—(పద్యములు) చాగంటి విశ్వపతి శాస్త్రిగారు, ఇంటిరియర్ ప్రెస్సెస్సు - భారతదేశమునకు లాభకరమా?—కందుకూరి ఈశ్వరదత్తుగారు బి. ఏ., ఆయుర్వేదసంస్కరణము—ముదిగొండ యువయ్యలింగ శాస్త్రిగారు, కాలప్రభావము—దుర్గమహంతి సీతారామశర్మగారు, ఆరోగ్యసాధన—బొల్లాప్రగడ సుందరగోపాలరావుగారు, చిత్రపటములవివరణము, ప్రకటనలు.

చిత్రపటముల విషయానుక్రమణిక

మహాత్ము గాంధీ - రంగులచిత్రపటము, లేబరునాయకుల పటములును, భారతీయ ఆంధ్రప్రముఖుల పటములును ఇతరపటములును బహురంగముగ ముద్రింపబడియున్నది.

నూతన సంవత్సరాదిసంచిక వెలులు

దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు 1.0-0 దినపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు 1-4-0 పారపత్రిక చందాదారులకు 1-4-0 ఇతరులకు 2-0-0 ప్రస్తుతము పోస్టులు రూల్సుప్రకారము 0-8-0 రిజిష్టరు పోస్టుచార్జి అధిక మగుచున్నది. మీరే ముందుగ మణియాద్దర పంపిన ఈఖర్చు తగ్గును. పి. పి. లు పంపినచో సామ్య మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రిక లుపంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును. సంచికలు తపాలాలో పంపుటకు తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకముగా చార్జి చేయబడును.

ఆంధ్రపత్రిక చందా ఏర్పాటులు

దినపత్రిక సంవత్సరచందా రూ. 24-0-0 అర్ధసంవత్సరము చందా 12-0-0 మూడుమాసములు చందా 6-4-0 మాసమునకు చందా 2-2-0 పారపత్రిక సంవత్సరము 1-8-0 " " 4-0-0 పారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడును.

మొ నే జరు. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంజు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

స్త్రీ గాంధీ బడంబడిక

మహాత్మానివన్నీ దము

దొరతనమునా లేమి చేసెదరు?

ఈనెల 10 వ తేదీని వెలువడిన ఎంగుయిండియా పత్రికలో "నా పక్షి" అను శీర్షిక క్రింద మహాత్మా డిలీలు వ్రాసెను.

"ప్రత్యేక స్త్రీ నిర్ణయములను దక్షిణాఫ్రికాలో నిరూపన చేయుచున్న భారతీయుల హక్కులకు భంగము కలుగుచున్నది. 1914 వ సంవత్సరపు బడంబడికలను భారతీయుల హక్కులను తొలగించుటకు యూనియన్ దొరతనమున కట్టినిర్ణయము కలుగుటలేదని భంగముగ నుడిచిరి. దానిని బట్టి ఆయుధబడికను ధృవపరచిందో యీ చట్టమున వారికి నామోదింపగూడదని గూడ తెలుచున్నది. నిష్పాక్షికతను న్యాయాధికతలయెరుట నాడుదండీని నేను ధృవపరచుచున్నది. అంతరిక్షము యీ చట్టమును నిలిపివేయించెదమని యూనియన్ దొరతనమునండి యిందీయ దొరతనమువారు వాగ్దానమును నిడినచో నేనందులకు పూనుకొనియెదను. ఇది ప్రతిపద్యము. 1885 ట్రాన్సువాల్ న్యాయశాస్త్రము మూడవ చట్టమునుసూచి వివాద మేర్పడినపుడు ట్రాన్సువాల్ దొరతనమునువర్ధిల్లవలె పరిష్కారమును కోరిన మహాత్మాకు (వాసెను.) (హిందూ)

సంస్కరణలవిచారణ

భారత ప్రభుత్వ ప్రయత్నములు

సి.పి.ఎ. 10:— ప్రస్తుత సంస్కరణ ఆచరణముందుల లోపములను విచారించుటకు భారత ప్రభుత్వమునా రిటీనల భారత ప్రభుత్వమునా నొనర్చుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈసంవత్సరము విచారణ ఏమేర్పాటులైన నితరీకల సంపదలలో వెలుపును రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారికి నాలుగు వ్రాయబడినను. స్థానిక ప్రభుత్వములనుండి ప్రత్యక్షతరములు నిర్మించినచో, భారత ప్రభుత్వమునా ఆ భిప్రాయ మేర్పరుచుకొనుటగా వారికాదుండి ముఖ్యమంతయుల దియుటగా నొక ప్రత్యేకాధికారిని నియమించెదరు. అటులేవాత నానితరీక భారత ప్రభుత్వమునా కంపెనును.

ప్రభుత్వమునా శాశ్వతముగ నొనర్చుట

ప్రభుత్వమునా శాశ్వతముగ నిర్వహించి పుష్కలమునా నర్చుటకు భారత ప్రభుత్వమునా అంగీకార మొనగెనని తెలియుచున్నది. యిదిసందర్భములను భారత ప్రభుత్వమునా కంపెనును రివలంబులను గూడ భారత ప్రభుత్వమునా అంగీకార మొనగెను. వీరివలన ప్రస్తుత నిబంధనలు చాలకరమని విశాలము లగును. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమునా రివలంబులలోనే ప్రకటింపబడును.

ఈక్రింది పరిశీలనలు రక్షణమున గోరుచు దరఖాస్తులు వెలుగునగా వానిగురించి విచారింపవలెనని ప్రభుత్వమునా ట్రాన్సువాల్ దొరతనమునా గోరి. సి.పి.ఎ. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

ఒకయూరపియనుజిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఎదుర్కబడటం నో.కా. 9 ఏ.సె.జిల్లా మేజిస్ట్రేటు మార్చి 11 గారు గత సోమవారమున రాజ్ గంజిలోని తన నివాసమునకు రెండు మైళ్ల దూరమున రాయపురాలోడ్డు మీదనుచుండగా నిద్రకు మహమ్మదీయబాలు రాతనిని తిట్టిరి. అంతట మార్చి 11 గారు వారి కుమారుని పట్టి వాని చేయి పట్టుకొనినగానే సమీపమున పోలీసులలో ఇది జేసికొనుచున్న మునుష్యులు చాలమంది కచ్చి భయంకరముగా రూపు దాల్చిరి. మార్చి 11 గారు మెల్లగా వెంట జెప్పిన నిన్ను మునుటచే మార్చి 11 గారు అనుభవరాజులో జొక్కరి (క్రింద జడుగులు) జిల్లా జాగ్రత్త దాదాపు 1 1/2 మైళ్ల దూరమున నున్న రాజాజు పక్షి కైతెను. ఆగ్రహ పరచుటకు వానింపువారు రాజాజు పక్షి వానిని వెంటాడిరి. మార్చి 11 గారు మెద రెండుమారులు చేతి నుడి కట్టులకు ను దెబ్బలు తిగిలెను. (ఆంధ్ర)

సంక్షే ప్ర విలేఖనము

ఉపన్యాసకుల బాధ్యత

తిరువల్లి కృషిగాని సంక్షే ప్ర విలేఖన సంఘమునా రివలంబులలో నొకటి సాక్షులము 5 గంటలకు కేటెలు మా అవసరములను గురించి. డాక్టరు సి. పి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు అగ్రాసనాధికర్యము వహించిరి. డాక్టరు సి. పి. పి. మొదలగువారు ఎం. ఎల్. సి., ఎస్. సర్వమూర్తి ఎం. ఎల్. సి. గారు సంక్షే ప్ర విలేఖనలపై తీర్మానించు యుపన్యాసించిరి.

కార్యదర్శి ప్రారంభమున 1923 వ సంవత్సరమున జరిగిన ఉపన్యాసములను గురించి 98 మంది సభ్యులును అంతయు 110 మంది సభ్యులును నుండిరి. ఈసంఘసభ్యులలో ఎస్. అరావతమును అయ్యరుగారు భారత కానకసభలో 450-750 మీద సంక్షే ప్ర విలేఖన వదిలించు భాషపరచబడిరి. అదియు బహుశా అప్ ఇండియాకు సంక్షే ప్ర విలేఖనము నుండు ఎ. ఎస్. ఉపన్యాస అయ్యరుగారు యాజ్ఞీక సభ్యుడయ్యెను. అయిన తీరమునూ 850 లయ్యెను. సి. ఎస్. రాజగోపాలాచారి అయ్యరుగారు లా చూడ కౌ స స స భ లో సంక్షే ప్ర విలేఖనము 800-450 తీరము లో నున్నాడు. ఎ. పి. పి. అయ్యరుగారు రూ 225 ల తీరము మీద తీరమునూ భారత సభ్యులకు సంక్షే ప్ర విలేఖనము నియమించిరి. 1923-24 సంవత్సరమున, రూ॥ 1,108-0-1 అరావతమును, రూ॥ 899-8-0 అయ్యరుగారు నుండిన. సంవత్సరమున రూ॥ 268-10-1 లయ్యెను. సంఘపు ఆసర సభ్యులలో జొకరగు క్రిమాన్. ఎస్. 1 మూరంగయ్యరి గారు మరణమునకు నితరీకయందు విచారము వెలుపలెను.

కార్యదర్శి నితరీకను చదివిన విద్యుత్తు- 200 మాటల కరీక్షయందు ఉత్తరమున సి. పి. పి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారిని, 180 మాటల కరీక్షయందు ఉత్తరమున జి. రంగారావుగారిని సంఘము పక్షమున అధ్యక్షుడు బహుళము లందజేసెను.

డాక్టరు సి. పి. పి. మొదలగువారు అంతట సంక్షే ప్ర విలేఖనమును సూచి యొకింత ముచ్చటించిరి. అప్పుటి చాల ముఖ్యమైనవియు, తనోహించుచున్నవియు, చాలకాలముక్రింద ఉన్నవియును. గ్రీకు, రోమాజీవులందు గూడ ప్రాచీనకాలమున సంక్షే ప్ర విలేఖన ముండినట్లు నిదర్శనములు లభింపు. సాక్షికి ఉపన్యాసముల విచ్చుచుండ జెప్పన వానివోట్లును సంక్షే ప్ర విలేఖనమునందు గ్రహించుచున్నది విందును. ఇంగ్లాండును ఈసంక్షే ప్ర విలేఖనము క్రీస్తుకము మూడవశతాబ్దము నుండియు ఉన్నట్లున్నది. సంక్షే ప్ర విలేఖనలలో నేడు నూటికి 90 మంది విద్యుత్తుపదతి కలంబించుచున్నార. సంక్షే ప్ర విలేఖనలకు మునుపటియును ముఖ్యముగ గమనింపబడి యు, డును, వారికి అంగ భాషముందు సంపూర్ణముగా పరిచయముండకలెను. రెండవది, జేతమున ముఖ్యముగ నడచు కృషిపర్యవేక్షకు ముందు పరిచయముండకలెను. మూడవది, నిమగ్నమునకు 180 మాటలకు తక్కువకలెండ వ్రాయుటకు సమర్థత సంపాదించుకొనకలెను. ఈమూడువిధముల యొగ్యత సంపాదించుకొనినవారికిలను లాభము గలుగును. అట్టివానిని ఆర్జీ-మటకుగాని ఇతరయొగ్యత లేనివారికి యొగ్యత సంపాదించుకొనటకు ఉత్సాహము కల్పించుటగాని వారికి వారిపైనున్న, పరిశీలకు తీవ్రతరతనముల నివారణ సని డాక్టరు సి. పి. పి. మొదలగువారు చెప్పిరి.

విద్యుత్తు సర్వమూర్తి గారు ఉపన్యాసించిరి. ఉపన్యాసకులెల్లరును సంక్షే ప్ర విలేఖనలకు శ్రద్ధా కలిగియుండవలెను. రాజీకవిమయములందుగాని, జేతములందు ఇతరకృషిపర్యవేక్షకులందుగాని సామన్యముగ నేర ప్రభావ గడించవలసిన వారు తమ యుపన్యాసములు పత్రికలలో ప్రకటింపబడుచున్న వా లేదా యని చూచుకొందు. అది మానవలక్షణము. ఉపన్యాసకులు గలగు మాటలాడుటకులను ఒక్కొక్కరు వారి యుపన్యాసములందు భాగములను అన్నిటిని సంపూర్ణముగ వ్రాయుటకు విలేఖనలకు కష్టముగ నుండిన, అదియును గాక వారు తిగరగ మాటలాడుటయు అవసరము లేకున్న ఉపన్యాసములు ఒకవిధముగను, పత్రికలలో ఉపన్యాసముల రిపోర్టులును రియొకవిధముగను నుండును. (చివ్ర) ఈరెండు లోపములలో నాకు మొదటిలోపము గలగుమాటలాడుటకులేమోహించిన ఉపన్యాసములు. (చివ్ర) (చూడగోయియు జేతమునం జేసేటటు ఉపన్యాసములు విలేఖనలపై నాధారపడియుండకలెను. రిపోర్టులలోనే జొకరికను చూచిరి. కొందరి యుపన్యాసములు మూడు నాలుగు కాలములలో నుండినను

దానిలోని యభ్యాసకమేమో, కనుగొనుటకు విలువైనను. మరి కొందరి యుపన్యాసములు అర్థకాలములో ముగిసినను, యభ్యాసకములు స్పష్టముగ కన్పించును. ఇట్టి సందర్భములలో, తన యుపన్యాసము సంపూర్ణముగ ప్రకటింపబడినదిని సంకలించి వలెనో, లేక ముఖ్యమంతయు స్పష్టముగ విమోచింపబడలేదని విచారించకలెనో సందేహముగనుండును. ఇట్టి సందర్భములు గలగుచుండ, విలేఖనలకు కేవలము మాటల వేయతోటి సంక్షే ప్ర విలేఖన, ఉపన్యాసములను సంక్షే ప్ర విలేఖనము భ్యాసకములను సంక్షే ప్ర విలేఖనము (వ్రాయుటకు నేర్చుకొని యుండవలెను. సారాంశములేని రిపోర్టు నాలుగు కాలములు అగుటకున్న, అభిప్రాయములు స్పష్టముగను, గంభీరముగను నుండి ఒక కాలము ఉండినచ, ఉపన్యాసముగ నుండునని నేకు కలంబును. మన జేతమునందెల్ల, మదరాసు విలేఖనల ప్రసిద్ధిచెందియున్నాడు. వీరి సమర్థతను యెరికినలేదని నిస్సంశయముగ జెప్పవచ్చును. వాని పీఠికను తమయొక్క ప్రాసార్థ్యములను వెంపొందించు కృషిపర్యవేక్షకు గలదిని సర్వమూర్తిగారు చెప్పిరి.

చివరన, అధ్యక్షులగు గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు గారిట్లు మాటలాడిరి. నేడు నేను సంక్షే ప్ర విలేఖనలపై సందేహ కలిగించుటకు సంకలించుచున్నాను. కడచిన 16 సంవత్సరములలోను, నాకార్యములను సామన్యముగ సంక్షే ప్ర విలేఖనల మూలముననే నిర్వహించుచుండిరి. ఎత్తుక పరిశీలన కాలమిచ్చి ఈపుత్తి నుండుచువారికి తీవ్రప్రభావము మొగకండుటకులను ఉపమానలకే కష్టముగనుండును. కనుక, వారికి సంక్షే ప్ర విలేఖనముగ నుండుట్టితరముల జొగి, అన్నివిధములను గలగుజేత, తన నేను ఈ జేతమునందే గాక, ఇంగ్లాండుజేతమునందలి సంక్షే ప్ర విలేఖనలలో గూడ పరిచయము కలిగియుండిరి. వాని మదరాసు విలేఖనల ఇంగ్లాండులోని విలేఖనల కేమూతమును, తీసిపోవువారు గారని నేను నిస్సంశయముగ చెప్పాలను. (చూడగోయియు) ఇంగ్లాండుభాషయందు మనవారికల సామర్థ్యమే ఇందులకు కారణమైంది. సంక్షే ప్ర విలేఖన లొక్కొక్కమారు మన మాటలను దిద్దుటయేగాక, అభిప్రాయములను గూడ దిద్దుటయు కలసిండును (చివ్ర) అవసరమైన కడచులను, భాషను తీసి, చదువుటకు మనోహరముగనుండుట్లు రిపోర్టును వాడు నివేదించుడు. వారి సాధకబాధకములను ఉపన్యాసకులెల్లరు ను గ్రహించుకలంబుండినను ఉపన్యాసకుల లోపములను విలేఖనలకు గమనింపకు. ఇంకలకెనను, ఉపన్యాసకులు విలేఖనలకు కృతజ్ఞత కలిగియుండవలెను. (కరతాళభ్యులు)

అధ్యక్షునికిని, ఉపన్యాసములకును, కందముల సర్పించుటతో సభ 7 గంటలకు ముగిసెను.

ప్రకటన

నెల్లూరు సబార్డినేటు జడికోరులో

అసలు 1917 సం నె 52 రు

యిందువల్ల నకలమైనవారికి తెలియజేయడమేమనగా:—శ్రీ జొన్నవాడ దేవస్తానం ట్రస్టీ పనులలో రెండు ఖాళీలు అవుచున్నవి గనుక సదరు ట్రస్టీ వనులు కావలయునని కోరువారు దరఖాస్తులను 1924 సంవత్సరం యేప్రిల్ నెల 24 తేది లోపల నెల్లూరు సబుకోర్టువారికి పంపుతూ సదరు తేదినాటికి సదరు సబుకోర్టులో హాజరుగా వుండవలెను.

A. S. Krishnaswami Iyer.
Subordinate Judge.
1924 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 8 వ తేది.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష	0-6-0
మొదటి వాచకం	0-6-0
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ	౧-౦-౦.

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు నిలయిన నులభతైలిని వ్రాయబడినది.

తరాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయ,

7, రంబు కెట్లీస్ థి, ముద్రానా

(సత్యనాథ)

మా విభావి ప్రవచనము

యా కూబు మా సేను గారి పర్యటనము

తత్త్వద్వితీయకథనము

“అన్నము లేక అల్లాడు వారికి సహాయమానశ్యకము”

యా కూబు మా సేనుగారు మలబారు విప్లవప్రదేశము నందు అంతటను పర్యటనము గావించి తిరిగివచ్చి యీక్రింది కథనమును ప్రతికలకు ప్రచురణార్థ మందిరి:-

నేను క్రిందటి ఆగస్టులో విడుదలైతిని. అప్పటినుండియు వక్షిణమలబారుకుపోయి 1921 ఆగస్టునుండియు 8,9 మాసములు మహావిప్లవసంఘటనములు గల్గిన ప్రదేశముల వీక్షించుటనకు కుతూహలముతో నంటిని. కాని మాలానా అజతుశోభానీ, బాక్సరు మహమ్మదు ముగ్గు సుకారము ఆవిప్లవము జరిగిన ప్రదేశమును తోగినట్లునడచునా నన్ను మాత్రము నిషేధప్రదేశమును ప్రవేశింప నిర్మించి నేనుకొనలేదు. విషపూరితినీ కన్నులూ మహాసభ ముగిసిన పిదప ఎరనాడు పులనవాడు తాలూకాలో పోవుటకు వీలగు నేమో చూడవలెనని కల్లికోటకు బోయితిని. నానాదత్త నన్నీ తన పోలీసువాడు కనిపెట్టియేయుండెడి. మోటారుబండ్ల కంపెనీ వారు ఒక బండిని అద్దెనుపెట్టెను కల్యాణపురమున కొని రావటం లేదని కొట్టివేసికొనిరి. అద్దెనుపొవు బండ్ల నేకములున్న నాపని మీద తీసికొనిపోవుటకు చిక్కని పోయెను. ఇతరుల బండ్లున్న నారు పోలీసువారిభయమువలన యేదోపాకు పెట్టి యాయ వీలు లేదనిరి.

పోలీసుమాడవిడి

మార్చి 31 వ తేదీ మధ్యాహ్నము పోలీసు కఠింపనై క్షుణ్ణ నాయుంటికి వచ్చి యెట్లుగలను నన్ను పోలీసుకుండ జేయు టకు ప్రయత్నించెను. అనిషేధప్రదేశమునకు బోవలయునని పట్టు పట్టు నెడల ఆయన నాకు కోటిరూపాయలని వచ్చుననిగూడ చెప్పెను. శోటిని చిచ్చు న మంచి దేయ ని యా, దానితో నిష్పంథునికావనము పోలీసురాజ్యముల చిహ్నములు మిగిలి యున్నవని స్పష్టముగ తెలియుననియు నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిని. అక్కడకు పోవుటలో నాయుడేశ్యము కుతూహలండ్ల తెచ్చుటకైవచ్చితిని, చచ్చిపోయినట్టియో, ఉదీయబడినట్టియో, మామిలాల విలంబపులును అశాధులును యెట్లుండిరో, కాగాగా రమున కిత్త ననుభవించుచుండినవారల భార్యపిల్ల తెట్లుండిరో చూచి, చాకి ఎట్టిసహాయ మానశ్యకమో దాని నేవిధముగ జేసిన వానందునో ఆలోచించుటకుమాత్ర మని నేనుకెప్పితిని.

కుమారులుమానంతన సభింపనైకొనిగారు జిల్లాపోలీసు శూపరింటెంటు విండిలు గారిలో నివేదించిరి, దానినై ఈ క్రిందితెలు నాకు వచ్చెను:-

ప్రయాగ్య, మిరడ దనుచేసి రాత్రి 7 గంటలకు ఎంప్రె సుహృదులనువచ్చి జిల్లామేజిస్ట్రేటు భారత గారిలో మిఎన్నా డుప్రయాగమునుగూర్చి మాట్లాడిపోయెనా? మియులను అక్కడకు తీసికొనిపోయి మరలఒక విడుదలకు నాబండిని పంపెదను. ఇట్లు విడుదలుకు (సం) ఓ. ఇ. విండిల్, జిల్లాపోలీసు శూపరింటెంటు.

భారముగారు చాల నువారస్వభావులు నెవ్వరివారు. నేను ఆవిప్లవప్రదేశమునకుపోయి బాధతోగుండుచున్న మామిలకుటుంబములకు సౌకర్యములజేయుట కాంతన కెట్టి అక్షేపణయ్యుతేదు. నాయుడేశ్యమునెడ ఆయన సానుభూతిగల్గియుండి, యంతవరకు నివారణసహాయముల జేయువా రేమిపనిజేసినదియు అంతయు ను తెల్పెను.

ఎర్రాడుప్రయాణము

నేను మరునాడు మోటారు మలభముగ దోగిటుచేత ఎరనాడుకు బయలుదేరితిని. ఈప్రయాణములో వెంట చొదలి కూరు మా సేను గారు ను, మొహి యు డ్డి ను కొయ్యాగారును, చుహమ్మ దు గారు ను వచ్చిరి. మొదటి వారు పూనాజిప్రెసిడెంట్ తిల్గిరు ఇస్లాముతు తెందినవారు రెండువారు నాతో కన్ననూరులో కిత్తనుభవించిరి. మూడవవారు శిఖుడు బాటియ విశ్వవిద్యాలయమునందలి మామిలవిద్యార్థి. ఆయనను మాలానా మోతాతీగారు తాను కాకినాడలో మామిల సహాయమునై తయారుజేసిన స్క్రీముకు తగినవిషయముల నుగొనుటకు పంపెను. నేను కొద్దుమీద 160 మైళ్లును, నడి గాద 30 మైళ్లును, ప్రయాణముజేసి 21 ఘంటలకు 31 కోట లో పోతిని.

కల్లికోట, తలిచేరీ, కన్ననూరువంటి పెద్దపట్నముల జూచినయెడల దేశమధ్యభాగ మెట్లుండెనో తెలియలేదు. మల బారులో గ్రామములే తక్కువ. ఇండ్లన్నీ యును పొతలు దుబ్బు లతో గూడనగుట్లులమీదను లోయలలోను వ్యవసాయముజేయు పొలములలోను కట్టబడియుండును. కొన్నియిండ్లుచేరి యొకచో నుండు దానికే అంశము అనిచేరు. ప్రతిఅంశములోను దేశముఅని కేంద్రస్థానముకట్టి యుండును. ఇంటు కొన్నియిండ్లు ఒకచాని కొకటి కలిసియుండి 2 వారువీధిగ నండును. ఈమధ్య దేశము లో పోలీసువానా, తాలూకా, బడి, జమ్యాతుకీ ఉండును.

మేము పోయి చూచినఅంశములందు పూర్తిగ నహమ్మ దీయులైన నుండిరి. లేదా చాలనుండి వారేయుండిరి. ఎర్రాడు వలననాడు తాలూకాను, కల్లికోట, పూనానితాలూకాలలో కొంతభాగమును విప్లవప్రదేశమై యుండెను.

ఎక్కడె పట్టినను డాక్టర్లుమే

మేముపోయినచోట్లెల్ల డాక్టర్లుయును బాధయును గను గొంటిమి. ఏ అంశమునందుగాని కడుముకు లోనుగాని మామిల కుటుంబము లేకపోయెను. ప్రతికుటుంబములోను కొందరువీధి విధముగ చనిపోయియో, గుండుదెబ్బతినియో, తగులబడియో, ఉరిపీయబడియో, కైదులోనుంచుబడియో, కోల్పోయి యుండె ను. మే మొకకుటుంబమును జూచితిమి. అందు విరుగుట ఒక ముగలితాతతో గూడ తెలుసుకొనుండిరి ఒక్క. 16 యేండ్లపిల్ల వాడుమాత్రము ఆకుటుంబమును 5 గురుస్త్రీలు 16 మంది పిల్లలు గల దానిని పోషించుటకు మిగిలియుండెను. ఈపిల్లవానికీగూడ కిత్తవిధింకీగాని దానిని జరిమానాకొంద మార్పిరి. దానివాడున నెలకు రూపాయపాత్ర చెల్లింపవలయును. ఒకకుటుంబములో 50 పాడించువారందరను పోయినపుడుస్త్రీలు, పిల్లలు, వృద్ధులు ఎల్లు జీవింపగలరో జర్జించుటకన్న నెలకీ వారుబాగునూపించుకోవలయును. మేము తల్లిగలో యిట్టేపోయితిమితిరిగివచ్చుట కలన ప్రతిఅంశములోను నెందరుస్త్రీలకు పిల్లలసౌకర్యములు గావలయునో అంచనాజేయుటకు సాధ్యముగాకపోయెను. ప్రభు త్వమువారి లెక్కప్రకారము 12,15 వందలవరకు మామిలకు చనిపోయినదియు, 12 వేలనుండి నిర్బంధించబడినదియు తెలియుచున్నది ఇప్పుడు కైదుగొన్న వారు 5 వేలకుపైగానున్నారు. కైదుగొన్న వృత్తినిర్బంధితసంఖ్యకు ఒక్కొక్కరను 4 గురు ఆధారము జేసికొన్నట్లు లెక్కజేసినను 80 వేలమందికి పైగా సౌకర్య ము గావలసియుండెను.

కన్యనివారణ పగుపాయములు

భారతసహాయము జేపధారుగారును, పూనాజమయ కును, నక్రాను మామిలకన్యనివారణసంఘమును యీకథార్పిరి గుండువారలకు చాలసహాయముజేసెను. వారివనికి రెండులక్షల ను వ్యయముజేసిరి. మొదటి నివారణసంఘము పొందవులు బాధ పడుచున్నవారికి సహాయముజేసెను. ఈకమిటీవారు ఇప్పుడేసిన వానిలో కొద్ది సొమ్ముమాత్రమే మామిలకు ముట్టెనని తెలియుచున్నది. ఈ మాడుకంఘములునుగూడ రాధజెనువారిలో కొలవించుండిమాత్రమే సహాయము జేయగల్గెను. వారికన్న ధనము అ దరమను సహాయము జేయజాలదయ్యెను. అకేకచోట్ల పెట్టి సహాయమును జేరకుట మేము కనుగొంటిమి. ఇతరచోట్ల జేసిన సహాయము బహుస్వల్పముగ నుండెను. ఇందుకు నిదర్శనముగ ఒక అంశములో కుటుంబమునకు వారమునకు 1-4-0 చొప్పు మా డు వారములుమాత్రమే కేంట్రుకమిటీ యిచ్చెను.

మాడుకమిటీలును ప్రతివారమును ప్రతికుటుంబమునకును పెద్దవారికి 3 కేర్లును పిల్లలకు 2 కేర్లుచొప్పునను బియ్యమునిచ్చె ను. వారు కట్టుకొనుటకు గుడ్డలనుగూడ నిచ్చిరి. ప్రతి సంవత్సరమును ఇండ్లకప్పునలసినచోట్ల కప్పించిరి. చాలఇండ్లు మిగిలిన వాటికే దగ్గముచేయబడెను. వాగ ఎక్కడెమి యున్నదో యని పరీక్షించుటలో మరీగులుగూడ వలసలేదు. నేను మరీగులకు కొన్నింటిని నిష్పందించినవానిని చూచితిని. కొన్నిపూర్తిగాక మయ్యెను. మరికొన్ని చాలవరకు తగులబడిపోయెను. కైలాకడ్ అరవికుతాతే భజనమును అందు అమూల్యములగు అరకీకుతాత

ప్రకులు 700 గ్రంథములున్న పుస్తకభాండాగారమును తగుల బెట్టిరి. కావున మామిలకు లిండిగుడ్డ సహాయముమాత్రమే గాక చురుడు కట్టుకొనుటకును, ఇండ్లు మరల కట్టుకొని కప్పు కొనుటకును సహాయము గావలయును.

కొంతకాలమైనపిదప ఈబియ్యపుముప్పిరి ఆ కమిటీలు మానికైచెను. పూనా, సహాయకంఘము లికమిద కొబ్బరి పీచును త్రాడుగా చేసి తెచ్చియిచ్చిన స్త్రీలకును పిల్లలకును, బియ్యమునిచ్చుట మొదలిడిరి. 16 మూలత్రాడుచేసి యిచ్చిన యెడల మొదలు కేకబియ్యము నిచ్చుచుండిరి. పనివారలు మెల కువతో జేయుచుండునప్పటికి కేరుబియ్యమునకు తయారుజేసి యియ్యవలసిన 16 మూపిట్ల 8 నుండి 8, 10, 12, 14 వరకు పెరిగెను. పూనాకమిటీ 8 నెలలు వనిజేసి డబ్బు అయిపోయిన పిదప మానిజేసెను. కాని మద్రాసు సహాయకసంఘముమాత్ర మింకను పనిజేయుచున్నది. కాని పేరు కేంట్రుకు 6 నుండి రెండుకి తగ్గించిరి. దానియొక్కనిధి 60 వేలుగూడ అయిపోయినది. కాని యిప్పుడు జరుగుచున్న కొద్దిపనియైనను దానికార్యదర్శి కోయా చానను కోయా చాటిగారు కొబ్బరివానరకము జేయువారగు టచేత నిండులకు స్వయముగ పెట్టుబడిపెట్టి నష్టము వచ్చిన ధరించుచున్నాడు.

ఈకొబ్బరివానర పరిశ్రమయైనను కొబ్బరితోట లెక్కమో నున్న కొన్ని భాగములలోనే జరుగుచు నును. కొబ్బరిచెట్లు పెరు గనిఅంశము లకేకములుగవు. ఇప్పటికీ కొంతరుస్త్రీలు బియ్య ముదంచి జీవించెదరు. కొందరునర్తకులు పొట్టుపీసినంగుబియ్య ము నిచ్చెదరు. ఆపొట్టును దీసి దానిని నర్తకులలోలేక కలసకడ్డ లోని ఏడుగుల యజమానులతో అమ్మెదరు. పూనాకమిటీవారు ఒక్కొక్కరకు కొంతదబ్బును 10 రూపాయల కెక్కువగా కుండ నిచ్చిరి. కొందరుస్త్రీలు దీనిని వాచియునుకొని బియ్య ము కొమ్మొనుట కుపయోగించుకొనుచున్నారు. ఈ కమిటీ వారిచ్చిన 10 రూపాయలకు సంతోష మునుబోయి ఒక స్త్రీ మాకు గాన్నించెను. ఆ మె అ డ బ్బు లోకి వ నము జేయుచున్నది. ఆమెన్యాపారములో నింకను ఆ రూపాయలున్నవి.

ఈబియ్యపు వ్యాపారము జేయు స్త్రీలు బహుస్వల్పము. మిగిలినవారు మాడుచుజేయున్నారు. కొందరు కట్టెలరి అమ్ము చున్నారు. ఈసంవత్సరము ప్రాగుర్రరదేశముండి వచ్చుకర్ష మా లేకపోవుటవలన పంటలులేవు. పొలంపనియేమియును స్త్రీలకును పిల్లలకును లేకపోయెను. కాఫీ తీ నాట్ల కమేనపని దొరకునే మాయని వైవాదతాలూకాకు బోవుచున్న స్త్రీలను చాలమంది ని కొద్దుమీదజూచితిమి. చాలమంది అవటికి అప్పుడే కలస పోయిరి. చాలమంది చల్లెవ్వరముచే చనిపోయిననిగూడ మాకు తెలిసినది. ఈకాఫీ, టీ, నాట్లకుగూడ పనివారు రెండవోగలరి నాకు తెలిసెను. పిల్లలులేని స్త్రీలుమాత్రమే యిండ్లు విడిచిపెట్టి పోగలరు. పిల్లలుగలవారికి మరేత దుర్గరముగ నున్నది.

మామిలకొలపిరి

ఈభాగములలో మామిలకొలకారు దర్శియై యున్నా రు. వారు చాలనుండి హిందూభూస్వాములు తస్మిలవద్ద భూము లను నేద్యముజేయుటకు దీసికొనురు. ఈదస్సీలు మామిలకు బహుక్రూరముగ హింసించుచుండురు. జీవనములోనిట్టి అసంతృప్తి కరపరిస్థితు లుండుటచేతనే దక్షిణమలబారు మామిలకునిరాకుతై యెందులైన లెగబడుచుండురు. ఇదివరలో మామిలకు జీవనము నెంతయో కష్టముమీద గడపుటచేతనే వీరల ఆర్థికస్థితి మరిం దుర్గరమయ్యెను. విప్లవముతో నయ్యది మరింత అధోగతివలెనై ను. కావుగాని కైదుగొని రిప్పించుకొన్నవగువాడు నెలకు 1 నుండి 30 రూపాయలవరకు జరిమానాలను చెల్లించుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారు ముందువాటి కైదుకొనివిధించి వీరి నందరిని పెట్టుకొనుట యొక్కడనని అత్తయినజరిమానాకొందమాత్రమే అక్షే పేసిన రెండేండ్లును యాజరిమానాను చెల్లించుటల జేసిరి. ఈ జరిమానాలతో మామిలకు యెక్కి విధములతో కష్టములుగల్గు. ప్రస్తుతము పనిలేనికోజులలో పొట్లగడ టటయే కష్టమగుచున్నది. కుటుంబములో మిగిలిన మగవాళ్లందరును కైదుపెట్టుటవలన భారమంతయు ఆతని నెత్తిపీడె యెందరినో పోషింపవలసి యు నును. ఇంతేగాక మధ్యగురకు పోలీసువారు పిలిచినపుడెల్ల కళవకుమండవలయును. ఏమాత్రము ఈ అన్నసర కొట్టోగోసి కిత్తనుభవించునటుల జేసెదరు. కావున యిట్టి బూటకన్యాతం (త్యమునకువలలు కైదులోనికిపోయి కిత్త ననుభవించుటనే చాల మంది వరించి న్ను ఆశ్చర్యములేదు. మేముపోయిన యాప్రదేశము నుండి 300 మంది మరల అరెస్టుజేసి కైదులో పెట్టిరి.

కార్య భారము

దక్షిణమలబారులో మామిలకొలకారు లిట్లుండ, వారిని పూర్వపు స్థితి లో ని క తెచ్చుటకు తరల నంతు గ

సా క ర్మ ము ల తే యు ట యే త మా త్ర ము ను సుఖముగాదని తెలియగలదు. ఒకతే ప్రభుత్వమువారిని మాసికాల్పించింది విడిచివేసినది కోరినను, జరిమానా తీసి వేయవలెనని కోరినను, వాళ్లు జేసినప్పటికిని ప్రభుత్వమువారు ను భారతమువారు దీనిని మాసికాల్పించి ఆర్థిక పరిస్థితిని జక్కపరచి వారలను విద్య నేర్పి కారణముననే రాష్ట్రము జేయుటకు యంతరాయము చేయవలసియున్నది.

ఇంతవని జేయవలసి యున్నది గదా యని మనము చేయగ లోగిలైనను చేయకుండు వెనుదగ్గరాదు మనము వెంటనే సహాయము జేయవలసియున్నది. ఇంటి దిక్కులేక అన్నము లేక మాడు త్రీలను పిల్లలను రక్షించుటయేయున్నది. ఈజాతివివక్షత అంతయు వాస్తవికాధారపడియుండుటచేత పిల్లలనుముఖ్యముగ రక్షించవలయును. బాగ్యవంతుడగు మహాత్మునియును ప్రతి వారము ఒకమాసికాల్పించి పెంచుకొని వానినిభుక్తు విద్యకు రెండేళ్లపాటు నెలకు 10 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టుట మంచిదని మాలాదాపాతకాగారు గావించిన విన్నపము యుక్తముగను సమయానుకూలముగ నున్నది. నేను దక్షిణములవారులో విచారణలు సల్పినది మాలాదాగారు గావించిన యానూచఫల ఆచరణలోపెట్టు నుద్దేశముతోనే యుండెను.

భూశాశ్వతమును కల్గికోటలో నొక అనాధకరకాలము మును స్థాపించెను. అందు నూరుమందిబాలురను బాలికలను పెంచబడుచున్నారు. ఈఅలయమునందు ఒక్కొక్కపిల్లకు భోజనము, గుడ్డ, దుడ్డుకొండ నెలకు 7 రూపాలు ఖర్చుగను. ఈజమయ రన్న డబ్బుతో యంతకన్న యెక్కువమందిని పోషింప వలె లేదు. తిలుగుగాడ తన పిల్లలను విడిచియుండుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. కావున యిట్టిఅలయ మొక్కటుండిన యేదోకొంత మందికి మాత్రము సహాయముజేయగలను.

కావున పిల్లలను తల్లిదండ్రునెయించి పిల్లలను చూచు ముందుకు తల్లికి కూలికొండ అన్నము పెట్టవచ్చును. మాసికాల్పించి పిల్లలను యెంతయో ఖర్చుగారు. అదాకానిపెట్టి 1 వేలరూపాయలకంటే రోజుకుఒక త్రీచాలును ఆ పేరుమాత్రము 5 రూపాయలను 14 యేండ్లకు తక్కువపిల్లలకు ఒక్కొక్కగకు 2 రూపాయలనిచ్చెదను. ఏలే ఆపెఅపిల్లలను యింతకి 5 మెళ్ల దూరములో నున్నయెడల బడికిమాత్రము పంపవలయును. ఈ విధముగ 10 రూపాయలతో యిద్దరు పిల్లలను తల్లిని పోషించి నిధి పరిపాలన ఖర్చులకు నూటికి 10 వంతున మిగల్గుచును.

ప్రతి అంశములోను ఒకపాతకాలయేగలదు. ఆపాతకాల లకు బోయిచూచింది. మాసికాల్పించుట బాలికలను అక్కడికి చాలమంది నమ్మటజాడ సంతోషమయ్యెను. బాలికలు బాలుర వలెనే విద్యయం చానక్రిగల్గి వ్రాయను చదువను నేర్చుకొని నారు. ఉన్నత తరగతులలోగాడ చాలమందిగలరు. కొందరి కొట్టిలోని తాలూకాలోను నూర్కలలో 8 వ తరగతివరకు నేర్ప బడును. అందు 20 మంది పిల్లలుగలరు. వీరిలో 20 మంది మాసికాల్పించి నూటికి 75 మంది బాలురు దూరమునుండి, కొందరు 5 మెళ్లనుండి చదువుకొనవచ్చెదరు. విద్యార్థులు బహుదర్శియు. వారికి చాలమందికి పు నకములుగాని, పాకములుగాని, పెన్నలు గాని లేవు. అన్ని బళ్లలోను కొరగాను జెప్పబడును. అరికోడులో వైకేటు లోయరు నూర్కలను, హయ్యరు బోర్డునూర్కలను గలవు. ఆలోయరునూర్కలలో కొంతమంది నేర్పబడుచుగాని హయ్యరు నూర్కలలో లేదు. ఇచటి మాసికాల్పించి ఒకరిద్దరు హిందూసాని ఉపాధ్యాయులను పంపు మని నన్నుగోరి. మరేయోశములో మతసంబంధముగా వాద్యము ము లేదనియు ఇస్లాము మతక్షణము గావలెనన్న ఉరుదు నేర్పు కొనవలెననియు వార కనుగొనిరి.

కొన్ని నిర్దిత ప్రదేశములలో మాసికాల్పించి నిర్బంధ ప్రారంభ విద్యను ప్రవేశపెట్టవలెనని మాసికాల్పించారణ సంఘమువారు గావించిన నూచనను మద్రాసు ప్రభుత్వమువారుంగీకరించిరి యీ సందర్భమున జెప్పుచున్నాను. ఇందువలన పాతకాలల సంఖ్యయు యిప్పుడున్న వానిలో వసతియు త్వర లోనే యెక్కువగును. విసప్పటికిని కొన్నిచోట్ల 2, 3 మొదటి తరగతు లుండునటుల మక్రలును ప్రారంభింప వలయును. నెలకు 12, 15 రూపాయల గ్రాంటును సామానము కొంతదబ్బు నున్నచో ఉపాధ్యాయు డొకడు మక్రమును ప్రారంభింప వచ్చును.

వైస్రీము ప్రకారము 4 మొదలు 14 యేండ్ల మధ్య నున్న బాలబాలికలకు మాత్రము యేర్పాటుజేయబడినది. పాలు త్రాగు పిల్లలమాటగాడ ఆలోచింపవలసి యున్నది.

పదునాలుగేండ్లు అంతకుపైగా నున్నవారిని గూర్చి తల్లి లుగాని యెవరు గాని అంతకన్నపై నక్కరలేదు. వారివలన నెట్టి ఆలంకముండదు. పిల్లలలేని త్రీలతోబాటు వారికిగాడ వనిజాపవలయును. ప్రాథమికవిద్య బొందిన పిల్లలలో తెలి వైనవారున్నయెడల ఉన్నతవిద్య బొందుటకు పారిశ్రామిక పాతకాలలలో ప్రవేశపెట్టి నెలకు 2 నుండి 10 వ

రక నుపకారవేతనము నీయవచ్చును. వారిలోకొందగు జమయతు అనాధకరకాలయములో నుంచిన వారిగు ఖర్చును ఆలయాధికారల కొసంగవచ్చును. జమయతువారు కల్గికోటద్ద భూమిని గుంపాదించిరి. అచట నీ అనాధకరకాలయమును నిర్మించి పారి శ్రామికపాతకాలను ప్రారంభింపవలెనని దలంచుచున్నారు.

ప్రచారకులు గావలెను

ఈస్కీమును పనిజేయుటకును మాసికాల్పిలను పెంచుటకును కొంతసిబ్బందిపనివారు గావలయును. ఏసీ తల్లిలపిల్లలు సహాయమును బొందుచున్నారో ఒకరిజన్మదినం రెక్కయించుటకును ప్రతి నెలయు వారికి గావలసిన సహాయము నొసంగుటకును, వారిల చదువునయమైన తనిఖీజేయుటకును స్పార్థమును జూచుకొనుకండ త్యాగముతో పనిజేయువారులు గావల యును. ఈనిధిని జూచుటకు క్రొత్తనిర్మాణ మక్కరలేకుండ నే నీ ప ని ని భూ నా జ మ య తు క ప్ప గించె ద ను. అందు ప ని జే యు వారి లో త మ త మ ధన్యములను చిత్రకుడితో భక్తితో నిర్వర్తించువారుగలరు. వా దరి నూరుపాసనుగారు యూనివర్సలకార్యమునందు 2 1/2 సంవత్స రములుపైగా పనిజేయుచుండిరి. ఆయన మరేయోశమును నేర్చుకొనెను. బాగామటలాడును. జమయతుడ ఒక మాసికాల్పలె వారిలో జీవించుచుండెను. ఆయన పరిస్థితులను జాగ్రత్తగ దెలిసికొనెను. మాసికాల్పలె సాకర్యముల జేయునందర్భమున పరిష్కారము గావలసినసమస్యలనేకములగూర్చి బాగుగ నాలోచించెను. కావున ఆయనవంటివారలే ఆపనియం దుండవలెనని కనుగొనుచున్నాను. అట్టివారిని ఆపమయతే సంపాదించగలము. వైకరిపాలశాస్త్రమును యంతరిగినఅంతకుండు. అందులకు యిప్పుడు పనిజేయుచున్న నిర్మాణమును తోడుజేసికొని పనిజేసిననే పిలగును. నెలకు ఒకరూపాయ మిగులుటయడగా ఆనెలకును మరియొక పిల్లను పోషించుటయే యగును. కేంద్రము కిలాఫతు కమిటీగూడ తాము నివారణ సమపాదములకై యిప్పుడలచిన 42 వేలను జమయతువారా ప్రయోజనపరచెను.

కావున 2 వేలనుండి తల్లిలకు నెలకు ఒక్కొక్కకు 5 రూపాయల చొ॥ 10 వేలును, 14 యేండ్లకు తక్కువ పిల్లలు 10 వేలనుండి 2 రూ॥ చొ॥ 2) వేలును, 14 యేండ్లపైగా పిల్లలకు జేయుచుండి 7 రూ॥ చొ॥ 1 వేలును మొత్తం నెలకు 87 వేలు ఖర్చుకు గావలెను.

భారతదేశమంతటను అన్ని జాతులలోను మాసికాల్పిలలను పెంచుకొని నెలకు 10 రూ॥ చొ॥ లేక రెండేండ్లకును విద్యకును పోషణకును మొత్తం 240 రూపాయల ఖర్చుకు 4 వేల మంది బాలకుల కచ్చుకుగాను.

వైస్రీము ప్రకారము పిల్లల తల్లిల రక్షణము మాత్ర మేర్పడినది. 14 ఏండ్లకు పైవాడు ఉన్నతవిద్యకు తగనివారు, పిల్లలతోని త్రీలు 14 యేండ్లకు తక్కువవారు వదలివేయబడిరి. పిల్లలకుగాడ యేదో విధముగ సహాయపరము. జమయతు మరల కొబ్బరివార పరిశ్రమను ప్రారంభింప నుద్దేశించినది. అందులకై ప్రత్యేకముగ 12 వేలనుంచినది. సహాయక సంఘముగాడ యీవార పరిశ్రమను సాగించుటకు నిధి నేర్పాటు జేయవల యును. వారమునకు 100 మందిత్రీలకు పనిదొరకుటకై 75 రూపాయలను పెట్టుబడి పెట్టవలయును. తయారైన తాడు న మ్ము ట కు తే నె ల లు ప ట్టు ను; గా వు న మూలధనముకొండ 6 వేలకుపైగా నుండవలయును. ఇందు పనివాళ్లకు యితరులచేప్పాదికన్న నెక్కువయిప్పువలన నూటికి 7 నవ్వమొకటి గలను. ధరలు హెచ్చుతగ్గులనుగూడ ఆలోచింప వలయును. సహాయకసంఘకార్యదర్శి యీ వారవక్రము జేయునాడగుటచేత తయారైనదాని నాయనయే అప్పటికప్పుకు కొను కావునవ్యాపారములో డబ్బు వారముకన్న యెక్కువ నిలవ యుండదు 15 వందలు రూపాయలు పెట్టుబడిపెట్టి సహాయక సంఘమువారు జేయుచుండిత్రీలకును పిల్లలకును పని గల్గించు నపుడు భూనాకమిటీవారు 6 వేలు మూలధనము 100 మందికి మాత్రము పనిగల్గించుచున్నారు.

సహాయకసంఘమున కిప్పుకు నెలకుఖర్చులు 180 రూ॥ యగుచున్నది. నాకమిడ నవ్వము 200 రూపాయలు వచ్చు చున్నది. ఈవ్యాపారము పెద్దయెత్తుమీద రెండుకమిటీలను జేయునెడల అఖరుకు నెలకు 2 వేలనకు కావలయును. ఈపని 2 సంవత్సరము జరుగుటకు 50 వేలనిధి కావలయును.

నేతపరిశ్రమము

భారతదేశకసంఘమువారు సహకారపద్ధతిపై ని తానుకురైలుజేయనంద 85 వేలు పెట్టుబడిపెట్టి నేతపరిశ్రమను స్థాపింప నుద్దేశించుచున్నారు.

యవజన క్రైస్తవ సంఘకార్యదర్శియగు జాకోబీగారు రెండు రాత్రిపాతకాలల స్థాపించి ఒక దానిలో తానే ఉపాధ్యాయుడగు నుండుటయేగాక ఒక వైద్యకాలను స్థాపించి తానే హామావెలితు వైద్యుడగునండి అరికడులో సహకార సంఘమును స్థాపించుటకు కొందరు ప్రోత్సహపరచెను. వారు ఒకచేయ్యమునుగొని నేతనేర్పుట కొక ఉపాధ్యాయుని నియ మించిరి.

వై రెండునేత పాక రీలును యాకోబ్బరీతాదు పరిశ్రమ జరుగుచోట్లనే గలవు. ఇతర ప్రదేశములలో నేపరిశ్రమమాట యు ఆలోచనలేదు. ఇచట ఒక్కొక్కరు 10 రూపాయల మూలధనముతో జేయుచుండి త్రీలు విద్యయు వ్యాపారము జేయగ ల్గుదురు. ఇంతేగాక యీప్రాంతములలోని వివిధ పరిశ్రమలను ప్రవేశపెట్టవలయును. కొయినాసను కొయినాజీగారు కాత ట్టలను తయారుజేయుటను మొదలుపెట్టవలెననియు వానికి మలతారులో మంచి అమ్మకము గలవనియు జెప్పుచున్నారు.

నేను రాటముమాట అనుకొంటిగానికల్లెలో జరుగు తువారి అనధికము జాడ ప్రోత్సహకరముగలదెను. అచట 600 కాటములును, అరు నెలలు పనిజేయించిరి. రెండేళ్లకు ఖతీ దుజేయు తేలికయ్యెను త్రీకి ఖతీకిక 5000 గా అమె రోజుకు అర్ధజా ఖరీదుజేయ నూలును మాత్రము తయారు జే యగల్గెను. అచట కియారైన నూలకేయును అమ్ముడుపోక అట్లే జరుగ్ను. కాటమును తగినంత బిడియించి చూచిరిని నేను తలచెను. ప్రతికటించుటకును కిరీరాటమును దూదినిచ్చినయెడల త్రీలీపని బాగుగ నేర్చుకొని కొబ్బరి పీచు తాకుజేయు టతోపాతనే నూలును తయారుజేయు 6 యండు గూడ నిపుణులే చేయియ్యవలెను యె క్కు చ నూలు నే త యాను జేయగల్గుదురు. ఈనూలు వదుటకుతోడు చుట్టుపక్కలనేక బిడికను యాడుటతోక ఈతయారైననూలును నేయు టతోక విల్లునూలును నూడ నేయవచ్చును.

కొబ్బరికెట్లాలో యీదేశములో పరిశ్రమను స్థాపిం చుటకు కనీసము 50 వేల రూపాయలైన కావలసియుండును.

ధనసహాయ మువసరము

ఈతకు నేను జెప్పునదేమనగా, హిందువులైనను, మహ మ్మదీయులైనను సిక్కులు, పార్సీలు, క్రైస్తవులైనను, రాజ కీడునేతలైనను కాకపోయినను, అధికారలైనను అసభికారలైనను, మాసికాల్పించెను, పిల్లలను హామయజేపారన్నయతో క జూడి నాశముగాజుండరింపవలెనని నేను నాజేయుటకు విజ్ఞప్తి జేసికొనుచున్నాను. ఒకటిమరుటాడులో కాలమంది పోసికాల్పించెదవారువనిపోజు లేదా వైద్యులొకసభముచూ డు. ఆకాలిమిగియున్నవారిని రక్షించి వారి పిల్లలకు సహాయ ము జేసి భారతదేశమున కుపయోక్తయగు యెదునటుల విద్యా విజ్ఞానముల నేర్పవలెమే ఆ మాసికాల్పించింతయును క్రిస్తు కాలములో నుపార్జన గ విశాళము గాగలదు.

అట్టిది భారతదేశమునకు మహాదత్తమే యవలయునుమా సికాల్పించెంతయును యిప్పుడు జేసిన మోపులలో మాంలితగ వారిక కల యు ను క్రిస్తు తి సిద్ధ మగు వారు కల్గి వంతునును, క్షమాకుం గు లు ను, కమ పడి వని జే యు వారు కలకులప వారికి నానీకావలెనభావము ననుసరించి విద్యకే న్నెకల సిక్కులు, రజపుతులు, కటానుజారుల వారి కతే సాహసపాదములుగ వారై భారత బాలి గారవమును గా నూడగల్గుదురు. పాటము నకు కొ లకి లకుల రూపుమాట సహాయ జేయలేక మాసికాల్పించి దానిని కళిత విద్యులు బాలియార్కాకొన్ని వేలగాను త్రీలను పిల్లలను పోషించుటకు నేను దెల్పినవిధానము నుక్రమమైన కే ప్రతిభ పనితీరులలో భవనము చేయుట కొలదిమాత్రము పని యిచ్చుది యే నే ను గా విం చు నీ వి న్ను క మ న డ తగినటుల భారతదేశములోని రోగ్య వంతుల గు తామును ఎంతటి యాదాస్త్యులతో సహాయము గా వించెదకో దావై నీలవాడు కార్యపరిమిత అధారపడియుం డును. అన్నిజాతు లు లన్ని పక్షముల వాడు ను యీ నేనును మో లీకకు కే యు విన్ని క ము లాలకించి తోడ్పడినది గు పతిలు చేతనైన సహాయమునం తకు జేయుననియు నేను జమ్ముచున్నాను.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

సామాన్యవస్తుబహిష్కరణ ప్రచారము

9000 రూపాయల మొసంగిరి

బ్రిటిషు సామాన్యజనులందరి ఏదేశమునుండిగాని సాను గ్రులను భారతదేశమునకు దెప్పింపకుండదని దేశీయులకు కా గుగా బోధించుటకు ప్రచారము నిమిత్తము కృషిములకు బొం బాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు 9000 రూపాయల కొసంగిరి. (ఆ. (వె.)

ఆంధ్ర పత్రిక

రక్తాక్షి సంవత్సరాదిసంచిక

తయారయినది

పదవేన సంవత్సరాదిసంచిక తయారై చందాదారులకు వరసక్రమముగా పంపుట ప్రారంభించినాము. చందాదారులు స్వీకరణకై స్వీకరించెదరని ప్రారంభించెదము.

సంవత్సరాదిసంచిక ఆక్టోబరులోని చందాదారుల దయచేసి ముందుగా తెలిపినయెడల మాకు పోస్టుఖర్చులు దండగా గాకుండును.

వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1974 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 11 వ తేది

శుక్రవారము

ఆత్మీయసరిచట్టము

బ్రిటీషు ప్రభుత్వద్వైతే, హైందవ స్వపరిపాలన సమస్య అంత ముఖ్యమయినదిగ గురించి లేదు. దీని నెప్పుడెక్కడనుండి వచ్చినది అందరే లేదు. లేబరు ప్రభుత్వము వారు పార్లమెంటు సభలో ఎప్పుడో యోచించెదరటం. ఈ లోపుగ లేబరు ప్రభుత్వము నలుచనో నలువదో ఎవరు చెప్పగలరు? ఆధినిత రాజ్యాధిపత్య సమస్య పట్ల గూడ ఆతురమెము గనుపించదు. శాంతి మను ఓరిమిమీ బోధించుచున్నారు. ఇంకను ఎన్ని యోవిషయములు గలవు ప్రజల మొదలను పాటించువాడు మాత్రమే లేదు. కాని అన్నింటిన్నను ముఖ్య విషయమేమి? వెంటనే పరిష్కరింపవలసిన చట్టమేమి? హిందూ దేశం సేనాధిపతి మాతృదేశమునకు బోవుటకు కుతూహలము జూపుచున్నారు. రాజకీయనిధిగారు గూడ ఒక్కమాట మిగిలుజేసి రావచ్చును ప్రస్తుతపు చట్టము ప్రకారము వీరు గాని రాష్ట్రముల గవర్నరులుగని, తమ పదవి ముగియునకు హిందూ దేశం ను విడిచిపెట్టి బోవుటకు వీలులేదు. అటుల విడిచిపెట్టునెడల వారి స్థానములు ఖాళీయగును. ఆస్థానములందు క్రొత్త వారిని నియమించవలసినదన్న అట్టి యిబ్బంది గలుగకుండు, చట్టమును మార్చి పాలకుల రాకపోకలకు వీలు గలుగజేయుటకు, బ్రిటీషు ప్రముఖులు పట్టుబట్టుచున్నారు. వీరి ప్రయత్న మెంత శ్లాఘనీయము! ప్రతి ఆధికారులు హిందూ దేశమునం దుండవలసింది అయిదు సంవత్సరములు మాత్రమే. సంవత్సరమునకు సగభాగమునకు బైగ ఉన్నతచర్యలకుండులపై కాలముగూపి, వీరుశరీరములకు పడి తగులకుండు కాపాడుకొందును. మిగిలిన దినములలో దేశమునందంతటను పర్యటనముల గలుపుచుండురు. సన్మానముల బడయుచుండురు. వినోదముల సేవకముఖకు వెడలుచుండురు. ఇట్టిస్థితిలో మానవమోక్షమువలె గడచిపోవుట సహజము. ఇన్ని సౌకర్యములున్నను చాలక, వీరు ముఖ్యమధ్య ఇంగ్లండుకుబోయి తిరిగి రావలయుననుట ఏమి చిత్రమో యూహించవచ్చును. వీరికి బదులింకొకరిని నియమించుచుండవలయునుగదా. బ్రిటీషు

ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశ్యములనువీరు స్వయముగకనుగొన వీలుగలుగుననుట వ్యర్థవాదము. అనుదినము తలచుచున్న హిందూ దేశము ఇంగ్లండులమధ్య పరుగిడుచునే యుండును. ఎప్పుటిసంగతి యప్పటికీ, బహుశలకు దెలియుచునే యుండును. ఇవిచాలక, పాలకులు స్వయముగబోయి ఇంగ్లండు దేశాధికారులతో సంప్రతించుచుండవలెనా? ఎంతకాలమునుండియో, ప్రాతచట్ట మమలలో నున్నది. పాలకుల కెవ్వరికిని ఇబ్బందిగలిగినటుల దోచదు. సర్వసృఖ మాలమధ్య అయిదు సంవత్సరములును అయిదు రోజులవలె గడచిపోవుచున్నవి. అయినను నేటికీ చట్టమునందు మార్పుగ వలసివచ్చినది. సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులవేతనాదులను హెచ్చుజేయుట కై వెంటనే గాంధీజీవల్లికుసర్వీసు కమిషను నియమించబడెను. గవర్నరు, గవర్నరుజనరలుగార్ల కెక్కుడునుఖము నిచ్చుటకు వెంటనే ప్రాతచట్టము మార్పుజేయబడుచున్నది. ఇట్టి విషయముల గూర్చి ముందు వెనుక ఆలోచనలే యుండవు. తడవబోయిండును. తర్క మిమింపబడుతుంది. బుద్ధి పుట్టిన కార్యము సఫలమగును. ముప్పదిమూడు కోట్ల భారతీయులసాభాగ్యమున కత్యవసరమగు విషయములగూర్చిమాత్రమే, ఆలోచన యుండదు. ధర్మసంధేహము లేవ్వదును బాధించుచునేయుండును. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధాన వైఖరి కిది నిదర్శనము. ఇంతకు పూర్వము ఇండియామంత్రిగ నున్న పీలు ప్రభువుగారు హైందవపాలకులు ఇంగ్లండువచ్చి వెదికిపోవుట కేర్పాటులజేసెడి క్రొత్తచట్టమును ప్రభువులసభలో ప్రతిపాదించిరి. పబ్లికుసర్వీసు కమిషను నియామకమునకు కారకులువీరే మంచి అనుభవశాలులగువారిని ఉన్నతపదవులకు నియమించదలచునెడల, వారు హిందూ దేశమును మధ్యమధ్య విడుచుటకు వీలుండవలయునట. అట్టి సౌకర్యము గలిగించుచో, పలువు రీకదవుల నలంకరించెదరటం. అతియగాక, రాజప్రతినిధిగారు ఇంగ్లండుకుబోవుచో, సంగతి సందిగ్ధము లెటుల నున్నవో గ్రహింపగలుగుదురట. పీలు ప్రభువుగారి యూహలు కోట్లలుదాటుచున్నవి క్రొత్త మార్పుజేయుచో, భూతల స్వర్గమేమనని వీరు తలచుచున్నారు. ప్రస్తుతపు ఇండియామంత్రియగు అలివియరు ప్రభువుగారుగూడ, క్రొత్తచట్టము నాశీర్వదించుచున్నారు అతిత్వరితముగ సీచట్టము శాసనము గావలయునని కోరుచున్నారు. వీరిశ్రద్ధ నెంతని కొనియాడగలము? ఇట్టిశ్రద్ధ హైందవసమస్యను పరిష్కరించుపట్ల వీరికుండిన బాగుండును. హిందూ దేశమునకు బ్రయోజన మేమాత్రములేక, పట్టదాయకమగు నిట్టిచట్టము లెంతనులభముగ నిర్మాపబడునో, లాభకరమగు కేర్పాటులెటుల వెనుక పెట్టబడునో, యింద నుబట్టి కనుగొనవచ్చును.

మహాత్ముని పదేము

స్మృత్యుగాంధీ ఒడంబడిక ననుసరించి, దక్షిణాఫ్రికాలో నికముం డెట్టి నిర్బంధములను విధించుకుండుటయగాక, వెనుకటి నిర్బంధములనుగూడ తొలగింపవలయును. ఇట్టి ఏర్పాటు జరుగుటచేతనే భారతీయులు క్రొత్తగ నెవరును బ్రవేశించకుండుటకు గాంధీ మహాత్ముడు వెనుకనంగీకరించెను. స్మృత్యు గారు తమ వాగ్దానములను గాలికెగర జమ్ముచున్నారు. క్రొత్త నిర్బంధములను విధించుటకు తమకు హక్కుగలదని, డాక్టరు మంత్రిగారు ప్రతిపాదించుచున్నాడు. గూడెముల చట్టమును ప్రవేశ పెట్టుటకు తమకు హక్కుగలదని వీరు సిగ్గువిడిచి

బలుకుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముడి వారపు యంగు ఇండియాపత్రికలో వ్రాయుచు, దక్షిణాఫ్రికా ఆధికారులతో సంధిమువైచుచున్నారు. నిష్పక్ష పాతమగు న్యాయస్థానమునేర్పరచి, స్మృత్యుని ఒడంబడిక కర్తవ్యమయో వీరు నిర్ణయించునటుల దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుచో, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిట్టి ఏర్పాటుజేయవచ్చును. తాము అసహాయవాదులమయినన, అట్టి న్యాయ స్థానము ఎదుట ఒడంబడిక విషయమై వాదించెదమని, మహాత్ముడు చెలుపుచున్నాడు. దక్షిణాఫ్రికా యిట్టి సంధిము సంగీకరించునా? మరి యొక ట్రాన్సువాలు చట్టమునకు వ్యాఖ్యానము జేయవలసి వచ్చినపుడు తగాదారాగ, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ట్రాన్సువాలు ప్రభుత్వమువారును మధ్యవర్తుల పరిష్కారమునకు పరిపాటుల మహాత్ముడు జ్ఞాపకము జేయుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు మోటుబలమునే నమ్ముకొని నపుడు, ఇట్టి సామ్యసార్గము సంగీరించెదరని తోచదు. ప్రస్తుత దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము దొలగి, మరల ఎన్నికలు జరుగనుండుటవలన, గూడెముల చట్టము విరమించబడినను, మరల దీనిని ప్రవేశపెట్టక మానరు. స్మృత్యు పక్షమువాడే గాక, జాతీయ పక్షమువారు గూడ భారతీయులను పీడించుటకు ముందంజవైచుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో వాంకోరే, నెగ్గ మానదు. కాని గాంధీమహాత్ముడు వైచిన పదేమును దక్షిణాఫ్రికా యంగీకరింపక బోయినను, ప్రపంచదృష్టి దానివంకకు తిరుగగలదు. న్యాయాన్వయములు నాగరిక ప్రపంచ మనకు గోడరింపక మానవు.

సంస్కరణ శాసనము : ఇండియా ప్రభుత్వవిచారణ రంగాచార్యులు ప్రభుత్వము గోరిన రాయల్ కమిషనుగాని, నెహ్రూ ప్రభుత్వముగాని రెండు తుదిలు సమావేశముగాని లభింపక, తుట్టతుడకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి విచారణయే సఫలమగునని దెలియుచున్నది. ఇట్టివిచారణవలన ప్రయోజనములేదని, సర్. పి. యస్. శివస్వామి అయ్యరు గారుగూడ తెలిపియుండిరి. ఎవరెటుల హితమొసగినను, ఆధికారవర్గము తనత్రోవనగాని నడవదు. ఇండియా ప్రభుత్వవిచారణవలన సఫలమేమిగలుగును? సంస్కరణ శాసనమున ముఖ్యమాత్రములు మార్పు జెందవు. పార్లమెంటు సభవారు హిందూ దేశపు స్వరీపాలనార్హత నెప్పటికప్పుడు పరీక్షజేసెనరనియు, తమ ఇచ్చినచ్చిరీతిని స్వరీపాలనాశకలములను ప్రసాదించెదరనియు, సంస్కరణ శాసనపు పీఠిక చెలుపుచున్నది. అట్టిపరతులకు హిందూ దేశ మేమాత్ర మంగీకరింపదు. హిందూ దేశము స్వయంనిర్ణయాధికారము గోచరున్నది. పార్లమెంటు సభవారి యాగ్రహనుగ్రహములపై నాధార పడియుండుట కిచ్చగింపదు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారి విచారణ, మూలాధారములను కడలింపక, సంస్కరణ నిబంధనలలో నిక్కడ వెనుకమార్పును అక్కడ నొకమాార్పును ప్రవేశపెట్టవచ్చును. ఇటుల జేయుటవలన, పాలకులకుగాని పాలితులకుగాని ప్రయోజనము లేదు. ప్రజలలో బెరిగిన యశాంతి ఇట్టి స్వల్పప్రయత్నములవలన దొలగుట అసంభవము. డిపార్టుమెంటులు విచారణజేయుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టి, స్థానిక ప్రభుత్వములకు దెలియజేసిరీయు, స్థానిక ప్రభుత్వముల ప్రత్యుత్తరములు వారికి జేరగనే ప్రత్యేకోద్యోగి నెకరిని నియమించెదరనియు, వీరి సహాయముతో ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశములను

ఇండియామంత్రికి దెలిపెదరనియ, తెలియుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి పిచారంతో ప్రజలకు బనిలేదు. స్వదేశీనాశియము సఫలమగు వరకు, వారు ఏమరిక కృషిసలుపుట ధర్మము.

మలబారు: యాకుబుహుస్సేనుగారి వర్తకము ఎట్లకేలకు మలబారుకు యాకుబుహుస్సేను గారిని పోనిచ్చిరి. సాభానీ, డాక్టరు మహమ్మదు మున్నగు నాయకుల కనుజ్ఞను నిరాకరించి ఎంత కాలమోగాలేదు. యాకుబుహుస్సేనుగారి వర్తకటన ఫలితము వేరొకచో బ్రచురింపబడెను. వారు దెలిపిన వృత్తాంతము జదివెడివారికి, మూఁకా భాగముల కుస్సీ, మిగుల జాలిని పురికొల్పక మానదు. దాదాపు 150 మాఁకలు మాటులయిరి. కండ్లెండువేలమంది అరెస్టయిరి. ఇప్పుడు అయిదువేలమందికి బైగ ఖయిదులనున్నారు. వీరందరిపై ముప్పదివేల మందికి పైగ ఆధారపడియుండు అట్టివారు అల్లమచినట్లు, యాకుబుహుస్సేనుగారు నుగనిరి. ఇదివరకుకొంత శాంతిగలిగిపబడెను. కాని జదియత్యలము. మిగిలియున్న మాఁకలకు ఆహారము, నస్త్రములు, ఇండ్లు మొదలగునన్నియోగావలయును. స్త్రీలకు వృద్ధులకు బాలురకు జీవనముజరుగుట కష్టముగనున్నది. వీరందరును కడబీడలు. తగినపని పాటులు దొరకుటలేదు. మాఁకలఖయిదీల నందరను వదలిపెట్టిన అర్థి సమస్య ఇది తీరవలయును. యాకుబు హుస్సేనుగారు బివారణోపాయముల ననేకములను సూచించుచున్నారు. హిందువులు మహమ్మదీయులను భేదములేక, డిక్కుచాలిన మాపిళాలకు ఎల్లరు ధనసహాయము సలిపి యాకుబుహుస్సేనుగారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడుట యుక్తము.

నష్టపరిహారసమర్థు: నిపుణుల నివేదికము జర్మనీ నష్టపరిహారసమర్థుగార్చి. నష్టపరిహార నిపుణులు తయారుజేసిన నివేదిక ప్రచురింపబడెను. వీరు సూచించిన ఏర్పాటుల నన్నిటిని చూపబని లేదు. వీరు గోరినచెల్లులు విశేషముగ నున్నవనియు, మొత్తిమధికముగ నున్నదనియు, జర్మనులపుడే మొరబెట్టుచున్నారు అనియు, ఒక్కసారు ఆక్రమణముపట్ల మాత్రము, వీరు విశాలాభిప్రాయము గనుబట్టిరి. ఈ విషయమును వీరు జర్మనీ పవలసిన యనసరములేక బోయి నచ్చనిర్ణయింపక నప్పదయ్యెను. అన్ని భాగములను జర్మనీపరము జేయనిచో, జర్మనులజ్జెట్టులో ఆదాయవ్యయములను సరిపెట్టుట యసంభవమని నిరూపించెను. మొదటి రెండు సంవత్సరములను జర్మనీ స్వయముగ నేరయు చెల్లింపజాలదని గుర్తించబడెను. ప్రాన్సు రూపు ఆక్రమణము వదలినగాని, ఆరిస్థితి చక్కబడదని చెలుపబడెను. జర్మనీనుండి నష్టపరిహారమును కాబట్టినెంచుచో, ప్రాన్సు నుండిగ రూపు భాగమును విడనాడవలెను. పాంకేరుగ రటుల గావించునా? నూతన ప్రెంచిప్రభుత్వమువారు వెనుకటి వారికన్న వివేకముతో ప్రవర్తింతురా? భావి పరిణామ మెటులుండునో చూడవలెను.

నూతన సంహారస్త్రము గ్రొండెలుమాధ్యును అనులండను సగరవాసి యొకరు "ధర్మికులే" అను కిరణము విషయమై పరిశోధనల సలుపుచున్నారు. దీనిని ప్రయోగించినచో, ఎంత దూరమునుండి యైవను ప్రాణములను పోగొట్టవచ్చుననియు, మందుగుండు సామానులను నవపరువవచ్చు ననియు, వాయు విమానములను

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని వుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

<p>ఇదివరకు చందాలు 15303-1-10</p>	<p>కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు ఇదివరకు 6117-1-3</p>	<p>గోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు ఇదివరకు 6117-1-3</p>
<p>మొత్తము 15303-1-10</p>	<p>మొత్తము 6120.5-3</p>	<p>గోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు ఇదివరకు 6117-1-3</p>

కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

మోటానుబుడ్లను నిరుపయోగము గావింపవచ్చుననియు, ప్రకటింపబడినదట. ప్యారిసువార్తాపత్రికలో నిట్టి వార్తలు ప్రకటింపబడి, కొంత ఉద్దేకమును గలుగజేయుచున్నవట. దూరమున నిలిచి ఒకరి సేవల నింకొకరు ఆవలీలగ చంపు శక్తియలవడుచో, యద్ధమింతటితో సంతరించునని, ప్రాచీనంగీతులు పలుకుచున్నారు. వీరి యాహాలు భ్రమదప్ప వేరుగావు. మోధ్యూసు గారు కనిపెట్టిన సంహారస్త్రమున కయినను, నివారణోపాయము లభింపకమానదు. ఇట్టి ప్రజ్వలకంతు లేదు. ఇశుబలము సంతరింపజేయుననుట వట్టివిషమ. నూతన హారాస్త్రములను నిర్మించుకొనియు, కలహభిలాష పెచ్చుపెరుగునుగాని తగ్గిపోనేదు. మనఃవివక్షముకుదిరి, ప్రేమరాజ్యము ప్రపంచమున సుస్థాపితము గానది, సంగ్రామము లంతరింపనేరవు.

లాయడుజార్జిగారు : లాసానిసంధి లాయడుజార్జిగారికి తుర్కివై నత్యంత గ్రహముగలడు. వీరు ప్రధానమంత్రిలుగ నున్నపుడు, తుర్కితో సంధిగుదురకుండ తమశక్తిసంతను వినియోగించిరి. తుట్టుతుడకు వీరచక్రవర్తి పలువుర కేవలపుగ కేగెను. వీరు రాజీనామానిచ్చుటకు, వీరవైఖరి యొక ముఖ్యకారణమయ్యెను. వీరు మంత్రివదవిని వదిలిపెట్టుట, పరిస్థితులు చక్కబడెను. లాసానిసంధి గురించు తుర్కితో అనవసరవైషమ్య ముతరించెను. పార్లమెంటుసభవారు లాసానిసంధి పుడు ఖాయపరుపవలసినచ్చినది. ఇప్పుడయినను, తమ సంకుచితాభిప్రాయములను దాచి పెట్టుటకువలయు, లాయడుజార్జిగారు ఉచ్చుత్తనివలె యరువసాగిరి. లాసానిసంధి, అవమానకరమనియు, వికీకృతమును సూచించుననియు, అనర్థదాయకమనియు, లాయడుజార్జిగారు బలుకుట ఎంచినదమో యూహింపవచ్చును. లాయడుజార్జిగారి ఆమాత్యవశవి వదలిపోయినందులకు, బ్రిటీషు ప్రజలు తమను తా మభివందించుకొనవచ్చును.

నైజాము: బీరారురాష్ట్రము బీరారు రాష్ట్రమును నైజాముపరము జేయుటకు, బీరారు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారింగీకరింపరయిరి. బీరారు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచితనటుకు సహాయములేదు. బీరారుకు స్వపరిపాలన

మును ప్రసాదించెదమని నైజాముగారెంత వాగ్దానముజేసినను, ప్రజలకు నమ్మకము గలుగుటలేదు. నైజామరాజు రాజ్యపుప్రజలకుముందుగ స్వపరిపాలనము బ్రసాదించి, ఆపిమ్మట బీరారునుకోరుట న్యాయమని, అక్కడివారకుచున్నారు. నైజాముగారిండుల కంగీకరింతురోలేదో చూడవలయును.

అకాలీజతలు అకాలీజత లింతవరకు నాలు బయలుదేరెను. లేవటినమొక జత బయలుదేరుననియు, ఇంకొక జతను కూర్చుచున్నారనియు, ఇకముందునుండియు జతలన్నియు అమృతసరమునకువచ్చి అక్కడినుండి బయలుదేరి జులతోకు వెడలుననియు, ప్రకటింపబడెను. అకాలీలు తమపంతమును మానుకొనరని స్పష్టమగుచున్నది. ఇకనయినను నాభా అధికారులు నిర్బంధపద్ధతులను మానుకొని, మరెవిధులను స్వేచ్ఛగ జరుపుకొనుటకు అకాలీల కవకాశ మిచ్చుట వివేకము.

పార్లమెంటుసభ్యుల పరచము కామన్సుభలో పార్లమెంటు సభ్యులు కుక్క, పంది యని యొకరి నొకరు తిట్టుకొని, అంతటితో నూరుకొనక వెలుపలకు బోయి ముష్టియుద్ధము నారంభించిరి. కలనలో ఎమెర్జెన్సీగారును బుచినచుగారును ఒకరినొకరు గుద్దుకొనిరి. కష్టముమీద వారిని విడిదీయవలసినచ్చెను. పార్లమెంటుసభా సాంప్రదాయముల ననుసరింపవలయునని, భారతీయులకు తరుచుగ బోధించెడి వారికిమీద కొంచెము ముందు వెనుకల నాలోచించెదరా?

శ్రీరామనవమి- కాలక్షేపము: శ్రీశాంభుగారి కింకర భాగ్యంబు యాజమాన్యము: ప్రహ్లాద పడిత కింకర భాగ్యంబు 18వ తేదీ ఆంధ్రము సాహిత్య కాల 4-15 x 100 తొట్టపు మొదటివీధిలో రూపం 5 చిత్ర కాలక్షేపము జరిపును.

అఖిలభారత ప్రధమపోస్టు సమావేశము: మొత్త సాహిత్యము అవ్యవసాయ సభ జరిగెను. ప్రతినిధులు లక్ష బసవము పోషించుటకు ప్రతినిధులుగా రావలసి వారు 17-4-24 తేదీలోపున వెలిసినవో అన్ని సౌకర్యములు చేసబడును. సభ యానెల 20, 21 తేదీలలో జరుగును. ఎస్. హెచ్. జి. ఎ. బొంబాయి, పోస్టుమంతు సుభాషకుమార్ భగ్యకుమారులు నుండును.

వైకంఠత్యాగము

పదవతేదీని జరిగిన సంగతులు

శ్రీకృష్ణ బాబు (తండ్రి), కృష్ణవేణు (తండ్రి) వారాయణులు (వైకం) గార్లు ముగ్గురును నిన్న సత్యాగ్రహ మొనరింపజేసిరి. ఈ మంట్రులను ఆరెన్సు చేయుగాని అడ్డగించదును పోలీసులు కూడరైదు. తెలిపెను. ముగ్గురును పోలీసులు తరచు ఆరెన్సు చేయుచును. అంతవరకును యిటు నుండి కడల మని వలం పీరులనిది. ఒక పోలీసు యువ స్త్రీ కును అయిదుగురు కనిపిస్తే బలము పోలీసు కమిషను వరు అచట కావలియుండెను మంట్రులు ఆరోపించుట జరిగినందుల వేరంద నటన చేయుచునదియెడల నిలిచియుండిరి. ఈ సందర్భమున బాబు బోనెట్ర గారు జిల్లామేజిస్ట్రేటు కిట్లు వ్రాసిరి.

నేడు కలెక్షరును ఆరెన్సు చేయకుండు అడ్డగించుట యను క్రొత్తకర్మని మీరు తెచ్చిపెట్టిరి. ఇది శాస్త్రానుగతము కాదని సత్యాగ్రహమునందు తలచుచున్నాను. వీరిలను మంట్రులు కనసముగ బాధను మీరు కలిగించుచున్నారని నే నందులకు మిమ్మెయియును వేడుకొనువాడనుగాను. సత్యాగ్రహమునందు గూ పద్ధతిని చేపట్టినందు మన్నితలవరి.

రేపటి ఉదయముం రెండు జరిగి మంట్రులను (జరిగి ముగ్గురు) వందెరు. మొదటి జరి మామూలుగా వచ్చిరద్యము 12 గంటల రెండవది దక్షిణద్వారము కడకు వెళ్ళెను. ఈ సేపు 16 వ తేదీనా గుంటురును ఆరెన్సుచేయుటయొ నిర్బంధముగా పోలీసులుయొకరినియెడల తూర్పుతీరద్వారముల కడకు సత్యాగ్రహమును జరుపుటకు నిశ్చయింపజేసెను. ఈ తొనానే సత్యాగ్రహము కాదనికముగా గాని మానసికముగా గాని మహావ్యధనము తలపించుచో నామగ్గు ద్వారముల కడకు సత్యాగ్రహము వెంటనే ప్రారంభింపకును.

నిర్ణయము చాల విషయ ప్రేమ వని సత్యాగ్రహమునందు కా కలుగుదును. పోలీసువారు దౌర్జన్యకర్మలను కలవరించి మంట్రులను తరగకుటకును. అందులకుగూడ సందేహలయొక్క ముగ్గురు గాని పోలీసువారు నిపు డవలంబించిన 16 వ పద్ధతిలను మంట్రులు మృతి నొందుటకు ఒక్కొక్క నాలుగు అని పోలీసు వారు వ్రాసిరి.

మహాత్ములకు వందేస తంతివార్త

పోలీసు వారు క్రొత్త కర్మలను కలవరించి, వారు కలవరించుట పోలీసులయొక్క తదు. ఆరెన్సు చేయుటయొక చేను. మంట్రులు ఆరెన్సుచేయుట లేకుండు కొద్దుకడకుగా ముగ్గురుండి యున్నార. ఇంకను వచ్చుచును యిటులే చేయుటకు సిద్ధముగా నున్నారు. నేను గూడ మాధ్యమి మార్పునొచ్చియో అను దినును ముగ్గురు తాము అదేకము నొసరుకు ఆరెన్సుచేయు అను తంతివార్తను బోనెట్ర గారు మిమ్మ కి మహాత్ములకు గూడ పంపిరి.

వ్రకటనము

నేటి విషయము ఆకాభిమతియొకగా నున్నది. నేడు మంట్రులను మామూలుగా సత్యాగ్రహ మొనరింపజేసి పోలీసులు తిట్టెడి కారణములను వ్రాసికొనెను గాని ఆరెన్సు చేయ వలెను. ఇది యిటుల జరిగినందున కడకు లిడికుండు జనులు మేదిగాని యింతవరకును పోలీసువారును సత్యాగ్రహమును చేయవలెను స్వేచ్ఛాభావముతోనే యందుటకులను నేను వ్రాశతి తులల పోలీసువారిని సగౌరవముగా మాడవలెను. తుల యింతవరకు నవంతులను నమ్మలేదు. ఈ రీతిగా చేయ బోవుచున్నామని పోలీసువారు వాతో ముందుగా నూచించి యిందుకు ధిక్కరిం. కాలిట్లు చేయబోవుట వలన సద్భావము నకు కొంత ధిక్కరింప కలిగియుండు నిజమే గాని, నేను వానిమ యమై కాధారము చేయువాడనుగాను. నేను కార్యభారమును మోచి యిట్లుకలవలెను మా వధకుల నన్నిటిని ప్రభుత్వ కార్యనిర్వహణకును ముగ్గురు జరిగెడు సంగతులను నూడ సుప్రముగ ప్రకటించుచునే యిందుకు, మంట్రులను ఆరెన్సుచేయుటయొకముగ చాలవిషయశీలి వివర్ణముననున్నది. సత్యాగ్రహ మొనరించుచున్న వారు ప్రజామండలియొక్క మర జనులకుడ కనుపించునదియొక వాయుల ఆజ్ఞలకునుచుట మేదియో వారు వ్రాసినందులను జూపించియున్నారు. నిన్ను బాతుల మామగ్గులను నెలకొల్పి డను, సురక్షితము వెరతప్పుట నేను మునున వారు యుడెరిరి.

కృష్ణజిల్లా బోరు

(మాప్రత్యేక విలేఖనము)

చాలకాలమునుండి యెదురుచూచుచున్న జిల్లాబోర్డు సభ 26 తేదీన ఏలూరు మునిసిపల మండలిముగ జరిగి ఉపసంఘ మువారి నివేదికను విచారించుచును. సుమారు 15 గంటల సభ్యులు హాజరయిరి. డి. బి. టి. బాలాజీరావు వాయుడుగాడు డివి లోనున్న సభకు చాలేదు, జిల్లా విద్య సాంకేతికములందీ వచ్చిన ప్రేక్షకులచే సభామందిరము ఆరంభము నిండిపోయెను.

ఉపసంఘమువారి నివేదిక

నివేదికను జిల్లాబోర్డు కలెక్టర్ హెడ్డుగూమస్తా చదివెను. కాని కొంతమంది సభ్యులు విచారము లేకుండునుండి, నివేదిక ము ప్రత్యేకముగాలభించి గూడ నిచ్చుటనే వానిగూర్చి కొంచెము తెలియవ ర చే ద ము. నేను తప్పులు చేయ వచ్చును. కాని, యీ విషయమున చాల క్రద్ధ వహించుచున్న కొందరు కలెక్షరుగోకుట, వేరుగా నివేదికను ప్రజలకు లభింపదుగాన, నిడుములనుననే తెలి యజుచు నిశ్చయించితిమి. ఉపసంఘమువారు దిశించు కి క తేజ కొన్ని కాగితములను కొనియొడిరి. అభ్యర్థకుల వారి కొక్కెను వచ్చింపక అనెలానా 21 వ తేదీన ప్రస్తావితమై తాను తెచ్చిన మానవత్వకావ నుండియును ఆ కాగితములను దివిజులు మేజిస్ట్రేటుగారి కొద్దులా దాఖలుజేసెను. ఉప సంఘమువారు యొకటివలెనాకర్మము కొనిపాగ జరిగినదియ, కాగితములనువచ్చుచో తామేమిచేయులేమనియు తెప్పి, అభ్యర్థకుని కాగితములను వచ్చింపుచుని కోరిరి. నేను జన కలెక్షర వేదీకి వాయిదావే యుచుట చే కాగితములను నివహితముం దిప్పిమేజిస్ట్రేటు తెలిపెను. కమిటీవారు మరల కడ తేదీన కాగితముల గోయి మోలేఖను మేజిస్ట్రేటునుగ వ్రాసిరి. బాలాజీరావు వాయుడుగాడు గాని తేదా ఆ యన వేదీగాని కాగితములను వ్రాసి అభ్యర్థకుడుగాని యిరువులు గారని దెయివచ్చును ఫిబరె 15 తేదీ : డివ్యున్నాటి సరిగింపగాను వేదీక కేఖను వ్రాసిరి. గాని నిన్ను యొకను దయ్యెను. కమిటీ సభ్యులలో నెక్కువమంది కుట్ర ప్రభుత్వము తుగావున వారు రింగొంమును భంపకవరని అడ్డుకట్టులచే దిప్పిమేజిస్ట్రేటు కొద్దునుండి కమిటీవారి కిగియును చాలేను కమిటీవారు విచారించుచును ముంకును ముగ్గురింపవలెను కావున వారి చర్యలంతయు నిజమనుకొనకపోయెనెను అభ్యర్థకుడు అడ్డుకట్టులచే తమ కార్యమేమియును జరుగలేదు. తమ దెయివచ్చు కమిటీవారు ప్రభుత్వ రిపోర్టు లు పిరి. ఆరెన్సుల కొరకు అభ్యర్థకుని కొన్ని కాగితములకులను కమిటీవారి జరగెను విచారించు అని గాకొని కడపొంది 16 వ తేదీన సభకు సభకు సమావేశపరచెను. కమిటీసభ్యులలో నుండు అభ్యర్థకు నింకార్డుగాదని తెలుపుచు రెండరి రిపోర్టు లు పిరి.

నివేదిక జరుగెడ ముందు వివర, కా. బి. కి గోపాల కృష్ణయ్యగారు, ఈవిషయమున అభ్యర్థకులకు, కమిటీవారి

రిమిషని మోకర్చుచుండును వెనుకటిరాగూడదని వారికజ్జయి య్యులదెను. దొరికినవారు వారికు కంట్రీలను ఆరెన్సుచేయక ఆటంకతయి చుండుటచే వారు వాయులను జిల్లాను సరివేర్చు వాలకున్నాడు గాన వెనుకటి వారిలెదు, అందులను కలెక్షి రులు పోలీసువారియొక్కపడి యిందిలని వచ్చున్నది. పోలీసువారిని రెండుగురుల కొకసారి మార్పుచున్నారు. అందుగ న పోలీసువారికి విచారించి భోజనములను జిల్లాకి కలగు టలేదు గాని కలెక్షిల కాగదుపాయములేదు. వారిమాన్మియు ఎండవైనను నీడవైనను వానయెను గాకవైనను అన్నీడక ములు లేకుండు మాడకుని వచ్చున్నది. దొరికినవారు వారిని పోలీసులయొక్క ఆరెన్సుచేయవలెను నన్నుచో కలెక్షిలకు తమ శత్రువునుకొన్నామో అనునన్ను పూరింపకదామును అప్ప గుడునే యిచ్చిరి. ప్రభుత్వములకుని యెవరకు ముగ్గురుపా నాకులై అనువులదొరకులయే గతికగును. ఇటుల కాకు ప్రాణత్యాగ మొనరించిననే గాని నిన్ను బాతుల మామగ్గులను నివేది కున్నచో అగ్రగణ్యులవారు కిరి సభ్యులమును ప్రభుత్వమువారి వివేకమునకడలచో నీ ముంకులు పూజములను దొరికింపులైని జరిగెన నేను చెప్పుకను గాని యిట్టి దానికము మీ కనులయొ డుట జరుగుచుండగా మీరు మిన్నుక మాయచుండలనినదేనా? ప్రాచీనముగ నకరాధమున ఆ కాధురింకుకావలె(ప్రాణత్యాగ మును నికరింకల వయరనును రాజనీతిజ రియును మీలో గూడుపోయినదా అనుచుండునును మీ శిష్యులయొక్కవని నేను కలియులను కొడుకున్నాను, అని పోలీసుగారు ప్రకటించిరి.

కాశీమూర్తిను సమాధానము కలిగిట్లు పోతున్నది, అకమా థాన వరకులను బోర్డుకా కలెక్షరు వచ్చుచుగాన, యొకమయము లను ప్చి ముట్టుకుటై 2 గంటల వరకు సభ నిలుపుకొనవలెనని ప్రతిపాదించెను. సమాధాన వరకుల నెక్కినచో రిపోర్టులను ఏకగ్రీవముగా వామోదించవచ్చు ననెను. గొంపమొన వరకు లవై నే సమాధానము కలిగియుండునని గోపాలకృష్ణయ్యగారు చలించిరి. సభనిలుపుప్రతిపాదన చర్చించుచు కడిపోయినది.

గుడివాడ తాలూకాబోర్డు అభ్యర్థకుల మరీనేదుగాడు, అభ్యర్థకుడు కలిగిన సౌకర్యములను వాడుకుండుటచే బోర్డు కార్య ములు నిలిచిపోయినందు 9 గురు సభ్యులలో 8 గురు నివేదిక యొందు తెలిపిరి నెను. కమిటీవారు కార్య డగు వి. గోపాల రావుగారి నూచనను జలపకచిరి. కైలూరు, ఏలూరుతాలూకా బోర్డు అభ్యర్థకులు కె. వెంకటరామయ్య, ఎన్. కితారాను శాస్త్రగారు సాంకేతిక ప్రతి బంధ క మున కడ వ్యతిరేక ముగా మాట్లాడిరి కమిటీవారి 9 గురితో 8 గురు సభ్యులు తమవ్యాఖ్యలను వదలింపుకొని మూరము నిలవ గా, సంకటితో కమిటీవారి మొందినై నునియు, కమిటీవారు ప్చియునానీన మరుసటిదినమే అభ్యర్థకుల కుంపిన కాగితముల రిపోర్టులను కైల కమిటీవారు మాడెనెయియు, కా. బి. గో పాలకృష్ణయ్యగారిని. కమిటీవారికినికాగితముల నీయవలెద్రొ డిప్పిమేజిస్ట్రేటుకు తెలుపుచు వ్రాసిరేఖా అభ్యర్థకుడు తెలి కిని దానిని బట్టి యిట్టి కలెక్షి కేయలని వచ్చుచున్నది. విచారణసంఘములందు సభ్యులు మారుటచే నో, తే నారి ఉత్తే కములు మారినని తలచుచుచునో, అభ్యర్థకుని కిరియును విని యియును, కాశీమూర్తికొంకు అకాగిరియల నివేయుం దుని గోపాలకృష్ణయ్యగారి నిరి. అభ్యర్థకుడు కేవల మానిచ్చుట కొరకులదెను. కమిటీవారు రిపోర్టు లువుల కలిగిరింకెను. అట్లే వి. పోర్డువారిచే వా మోదించ వలెను. తరుండినచో రెండరి రిపోర్టులను 4 యి సభ్యులైన అభ్యర్థకుని నిలిచియును, ప్రభుత్వ రిపోర్టులు ఖండింపయెను. గోపాల కృష్ణయ్యగారు అందుకు సభ్యులనువేకెను వ్యక్తి కరించుచు, అందరి రిపోర్టులను, ఇంక ముంకులవారికి గుడి 15 సమాధానములను బోర్డువారి కలెక్షరువలెనని నిర్ణయిం పజేటిరి. రిపోర్టులందున్న వానింకె అధికముగానేమిచెప్పుట తను మిర్చాపురిం జమిందాకుగాను నికరించెను. అభ్యర్థకుని కలెక్షి నింకరింకెపు త్రికముల చెర్రులు కలిగిన వివర మారి నేదుగారి అక్షేపం ఓటులకు తెచ్చెను. ఇందుకు వ్యతిరేక ముగా 18 మంది ఓట్లుచ్చిరి. ఈవిషయము అభ్యర్థకుడు నిర్ణయించు వది కిని దగుటచే తాము ఓట్ల నీయనికొందరు తెలిపిరి. కొంతవరకుజరిగినవిక మివేదిక అకాగిరి పజనది. 19 గురు అనుమలమును 9 గురు ప్రతిపాదనమును సమ్యక్కుల నొంగిరి. వేరుని అగ్రగణ్యులముల దొరికిన సభ్యులని కాశీమూర్తియొక దాఖలుజేసెను. కానా గామోదించిరి.

నెల్లూరు పి.డి.ము. కోర్టులో

అసలు 1924 సంవత్సరం నె 226 రు
వాది:—మెట్రా రెండుచుట్టయ్యకై.
ప్రతివాదులు:—1. కిరీదా రమయ్యకు నావాలు యింకానలగురు.
ఇందులకు సకలమయ్యగారికి తెలి కలెక్షియే మేమునగా: నెల్లూరుకులను చిన్నలకారు పడ క్రేడి దొరు నె 262 కల ప్చియుకానాది సమును 1-4-24 తేది మొదలు ప్రారంభ మయ్యె 1924-25 సంవత్సరమును నూరింకానాపెట్టిబోవు కులు చేటుమార్చెట్టులో 1 లగాయిరు 4 వకు ప్రతివాదులు మాం సము చేపల ఆసంకంధముయన కర్మవుల విక్రయించు అగ్రు పెట్టుకాడదనియు అట్టిఅల ప్చి పెట్టుకొనకుట మాకు కలెక్షి యొకై నెన్నును 5 వ క్రతిపాది అగు నెల్లూరుమునిసిలో కొన్ని య వాయ వ్యకూడ ద ని యు యింజక్షనులకొంకానా వాది యాదా తెచ్చి సడకావాను కనపగానన్ను చిట్టుప్రక్కల నానుచేయుపజుటకు యింకా నెల్లూరుకులకొయికిర ప్రజాసామాన్యముకు ప్రత్యామ్న యముగానన్ను తాను కర్మవహించుటకు అనుజ్ఞవేసుమా వాది I. A. No 345 of 1924 పిడిమక వాఖలు చేసికొని తే 8-4-24 దిం కొర్టువారి పు, క్షక పొడికాడదనిన్ని సడకావా వా హియంగు నియంత్రం తే 15-4-24 కి వాయిదావేయబడి యొకనిన్ని యెల్లరకు తెలియపరచిది ముంకునది.

ఎ. సుబ్బరామయ్య

19-4-24

చ. కిషోరకు

ఖిలాఫతు నమస్క

షాక తాలి గారి తపతి వార్త

1924 మార్చి 12 క తేదీని భారత ఖిలాఫత్ సంఘాధ్యక్షుడు డా. మౌలానా మోకర్రాజీ గారు జమీన్ దారీ సలహాధ్యక్షుడు డా. అలీ జావీద్ రకనముఖ్ తయిచి దీర్ఘచురతిపాత్ర కింకన ప్రత్యుత్తరము రాసెదన వారు మరల నిటుల కెములు పాసెరిరి రితిపాత్ర సందర్భి.

భిలాభతును గూర్చి మీ లేదు చేసినవియు తెలుప
గోతును 12-2-24 వ తేదీన మీకు తంజువూరు రంజితార్థం కిచ్చ
డి ప్రత్యక్షతరము కావేదు. భిలాభతును స్థిరపడుదుకులన రిచ్చ
కుతు నన్నమేమియును కలుగదు యిర్పి-తేకవ్యవహారములతో
యాకర్త ప్రసక్తియునులేదు. ఏదోయొక కుటుంబమువారినియాత్ర
తో భాతిఫలముగా ఏర్పరుచు చుండవలెనని గూడ మేము కో
రుచున్నాము. ఇది వివాదమునకు ముగిసినది. ఇది వివాదమునకు ముగిసినది.

మరియుక సారి ఉక్కిరబారిని కోరుచున్నాను. ప్రభుకారానా
గుణ్యుడుగ ప్రసాదత్రా. పద్ధతినే వెలకొల్పు గౌరవము. అతడు
అపర్యులగుచు రావడవి కాసింది మోగొరవమును భంగపరుచు
చున్న సంగతి మీకు తెలిసియే యుండును. ఈవిషయములకుల జ
రుగగలవని మేముచిరకు తలచినటులే జరుగుచున్నది. ఇట్టి అవ
ర్థకములనుండి మహాత్ములీశుమరియును కాపాడుటకు ఉక్కి
రకొక్కడై సమర్థులుగాన జారు తమ విధిని సెనవల్సివచ్చు
మేముపట్టికిని నమ్ముచున్నాము. ఉక్కిరి రాగొరిం నూతన
నిధులకు యుజియాదొరెనమునారు పొద్దునబోర్లు విజృంభిం
యింకను ప్రభుత్వించుచున్నాము. అవి అభివృద్ధిచో న్యుజునుగా
కవి విన్నవించెడము అవి అతంతివార్యుల నున్నది. (అ. (మె

నాభా సంస్థానోద్యోగి
విలియం జాన్సనుగారికి ఆరోగ్యము కలిగినది

కాన్సను గారికి మోటా కబ డి ప్రమాదమైన కలిగిన కత్త
లన్నియును మానినవి. అయిన కిత్తుడు పూర్తిగా ఆరోగ్యవంతు
కలిగినది. వైద్యకాలము కడతివేసెను. లాహోరులో కొంతగా
యింట్లనున్నాడు. (ఆ వి)

బేరారును నెజాము కొనంగుట

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి అసమ్మతి

చేరాన రాష్ట్రమున మరల ప్రామాణికమున నున్నది.
 నియమము ప్రామాణికము చేసిన మూలమున నున్నది.
 చేసిన చేరాన రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘమునకు విశేషము
 లును మహమ్మదీయులను నుండి తీర్చిదిద్ది. (అ. ౩)

చిన టుగారికి తేబరుపక్షపు వీళ్ళొల్లు

డా॥ తిమ్మయ్యగారు అనతి కాలములో రాజకీయకార్య
పరచుచున్న ఇంక్వైజరుకు బోధకులున్నారు. నిన్న సాంఘిక
ము చదవఁగాను లేచినఁను ఘనభూతి కొనపేట మొద్యవ
త్కనందు శుభావేశమై యామెకు పీఠోక్తివల్ల మొనరి
చి. ఎన్. అరణ్యగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి.

అవ్యక్తుడు రావహి: నూతనముగా కార్మికమును
మును తనవలెను ఇందు, కష్టము, వివేకముగారినను
గొర్రాదీ యామెను, వివేకములందు తన ప్రతినిధిగా అంతుకు
చాలమంది దలచిరిను నుచును. ప్రభుత్వార్థికముగా మును
చారి తమ స్వహితములగుటచే నీమె ముఖమును ప్రభుత్వము
నిజానందు బాగుగా పాటించెదరని నుచును.

హిందూవేదములూ రూ 25 నెలకు అర్జింపి ప్రతివా
యొన్ని కమాక్కుండునట్లు చేయవలెనని చిన టునాకి కావ్యర
నందు బెలిపిరి. చినంటునాకు క్రతుస్త్రీ
రమిచ్చును లేదనవచ్చునను 50 యేడ్ల క్రిందకు నంబి
యిచ్చుండుననియు నిత్తునతోలగినవనియుండియాలోని లేద
క్కలుగూడ బాపుకొనవలెన్న ఉచితనిర్బంధ విద్యావిధా
నాను గొరవలెననియు బెప్పెను. తన్ను గొందించెందుల
నందిచ్చి బిట్టకథానామాక్కుకడ అకావ్యారణ్యముగ్రం
థము అంపాదింపవచ్చునని నమ్మకముగ బలికెను.

శీర్ష్యాశ్చల అధికారి

కేసు 10:—భారత కృషి రక్షణ చట్టమునాను, భారతీయ యా
వల యధికారిని తాత్కాలికముగ నియమించెనెనిది. ఈ
విధి ప్రమాదముడు మాన్వేటికాట్ గారిని నియమించిరి. 1924
అ. 14 వ తేదీనుండియు నిది యనుబంధానికి వచ్చును. అ. 14

విదేశవార్తలు

కామన్వెల్త్ లో సభ్యులు కొట్టుకొనుట

లండన్, ఏప్రిల్ 10 - కన్వెల్త్ అమెరికాలో, అధ్యక్షముగ ప్రకటించుటచే స్వాతంత్ర్య పోరాటసభ్యులకు చాలాకాలము వచ్చును. కాని చాలాకాలము ఆయెవరిని, జే. మ్యాక్స్ వుల్ గారు కన్వెల్త్ అమెరికాలో 'నిపున' అని పిలిచిన కన్వెల్త్ అమెరికాలోని వినయపడి అమెరికా బుడాయా పోలారు పక్షిగాదని బుడాయా గారు నువ్వని. అట్లుండేట వత్తెరికిని చేచాట్టుచెట్టెను. సభ్యులు సభనుండి వెదలిపోవుచున్నపుడు బుడాయా గారు అమెరికాను తాకిరి. అప్పుడు ఇద్దరును తీరముగ కొట్టుకొట్టుట జెప్పుచున్నారు. కొట్టుకొనుచున్న సమయమున బుడాయా గారిని అమెరికాని విడదీసి, అ సమయమున మ్యాక్స్ వుల్ గారు కన్వెల్త్ అమెరికాలో కలదులు ప్రకటించి. కాని కన్వెల్త్ సభ్యులు, బుడాయా మ్యాక్స్ వుల్ గారిని లాగిరి.

నీల మెక్స్ వుల్ గారుగూడ కన్వెల్త్ మొదటలాగుచున్న పోరాటసభ్యుని చేతినుండి కదలించుకొనుటకు ప్రయత్నించుచుండెను. బుడాయానుకులకు సభ్యులు అందరు చిందరిందరగ అటునిటు తిరిగిరి. అందరు కాంతి చేకొనెను. సర్ కింగ్స్ లుడే గారు ఇంట్లనుండి వెదలగొట్టినకాని విషయమై ప్రభుత్వముచే రన్వ ప్రకారము చేయలేదను నేరాలోపముచే ఈ రంగు అంతయు బయట చేరిన అభయ తెలిసి నది. 'వచ్చు సభ్యులను' విచారణలోనన్న పూర్తిచిలో అడ్డనిజలేదని కొందరిని వెదలగొట్టుటనూడ కట్టిగారు రెండవసారి కామన్వెల్త్ అడ్డెట్టును ప్రవేశపెట్టినపుడే రిటర్ని చేసెను.

అసలు కారణము

ఇచట కాపురమున్న 4000 నుండి 1900 మంది అడ్డెట్టు ఇచ్చుటనియున్నది. అడ్డెట్టు 23000 పానులు బాకీపడిరి. సమస్తమునందలి వారందరును కన్వెల్త్ వారే. ఒక్కరినూడ వెదలగొట్టెను. నిపునకా గొడవ అడ్డెట్టుటకు ప్రయత్నించుటయే. కొందరు 60 పానుల నీకువలెను, విరుదు నియు పరస్పరవిరుద్ధముగ నున్నవనియు స్పష్టమగుచున్న చిత్త మాట్లాడుకానిది సరిగాలేదని అమెరికా రిని. ఇదియే స్పష్టమగుచు కొనుచున్నట్లు కారణము.

ఇంట్లో కాపురమున్న వారిని కాపాడుట

క్రొత్త పద్ధతులు

లేవగొట్టుట డబ్బెయ్యెట్టులు

లండన్, ఏప్రిల్ 9: - కామన్వెల్త్ లో నేడు జేసిన పోలిక అడ్డెట్టు అట్టివారిని ఇంట్లోనుండి లేవగొట్టుటనందనియు వారిరక్తులు స్థానికాధికారులు, వీరు కాపురమున్న వారి సాధనసంపదలనుగూర్చి విచారించి వారు జేసిన పోలికలేవారే తోచిన వారిని ఇంట్లోనుండి లేవగొట్టుటనందని ఒక అధికారి ప్రముఖ ఒసగడడు. అవకాశముచే అట్టివారిని ఇంట్లో నిలుబడుటకు కొంత సహాయము చేసెదరు.

మొదటిసారియు ఈ పద్ధతును సభలో తెలియజేయబడెను.

బ్రిటిషు రక్తపు లెక్కలు

మార్చి 10: 10800000 పానుల దిగుబడులు జరిగినవి. ఫిబ్రవరి 7000000 పానులు ఎక్కువ. ఎగుమతులు 61000000 పానులు జరిగినవి. కాని ఆ కిందజేయలకంటే 6000000 పానులు తక్కువ.

పార్లమెంటు సభ్యులకు ప్రయాణపుఖర్చులు

రిపబ్లికన్ పార్టీ సభ్యులనుండి లండనుకు కామన్వెల్త్ సభకు వచ్చుచుండుట ప్రయాణపు ఖర్చులకింద పార్లమెంటు సభ్యులకు 77,000 పానులు ఇచ్చుటకు ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి.

అమెరికా విషయములు

మెక్సికో విప్లవము

గ్రేటు బ్రిటనుపై నేరారోపణ

బర్మింగ్ హాం (యూ. ఎస్. ఏ) ఏప్రిల్ 9: - డాక్టరు ప్రోకెగారు క్రొత్త అడ్డెట్టు జరగాగ నియమించుట, గ్రేటు బ్రిటన్ న్యాయమూర్తి నాకా కార్యకర్తల నియమించుట, డాక్టరు ప్రోకెగారు సంబంధింపబడుటకు వాదించు విషయములను బట్టి అతని ఇప్పుడు క్రొత్త అధికారమును తిరస్కరించుచుండుటకు విచారించెదరు. దీనితో చతురుమోసపుల పూర్తియగును. ఇక ఇంట్లను క్రొత్త బయటచేరవు.

ఆంగ్లో అమెరికన్ సంబంధములు

న్యూకాస్టిల్ అమెరికా కార్యాలయపై నేరము లోడిన గ్రేటు బ్రిటను రద్దుచేసికొనెను. ఒక కంకర్టుగ అగిపోయిన పిదప మరల కాన్వెల్త్ న్యూకాస్టిల్ లో ఏర్పాటుచేసి సర్ కిలరలకు పును అమెరికనులు, బ్రిటిషువారును జూడ్రెసుగ పంపారను చేసికొనెదరి.

ల్యాటిక్ రిపబ్లిక్

కాని అమెరికా, మెక్సికో అమెరికన్ రిపబ్లిక్ నకు అట్లు కలహము గాల్చెను. రానున్న విప్లవముచే తమకులకు ప్రయోగముగూడ వందూకానులలో కొన్ని ప్రదేశము ను అమెరికా నానాదము ఆకమించుకొనచున్నది. మ్యాక్స్ వుల్ గోడొంగి రిట్టి కలదుగూడ ఆకమించు అమెరికన్ సేనలు అమెరికనులను గాపాడుట ఏర్పడియున్నది. దీనినే ల్యాటిక్ అమెరికాలో ఆంగ్లో కార్యములకు తమరాజ్యము నంను విస్తరింపజేయుచున్నారని అనెదరు.

వర్తమానము మ. దగి. చిది పరానులు దానగా నిర్భాగము నిరకరించుటచే అవకాశముగ నున్నది.

భూతదయతో గూడుకొన్న కానము

అర్జెంటైనులో భూతదయతో గూడుకొన్న కానము మొట్టి ప్రవేశపెట్టబడెను. అతడును ప్రభుత్వమునకు సేమి మరి తరులకు సేమి ఒక సంవత్సరము పాటుబడువారి పూర్తిగ విఘ్న ఇచ్చుటను. భారతదేశములో గూడ ఇట్టి కానమును ప్రవేశపెట్టెదరు.

మెక్సికో విప్లవసాధనము

బ్రిటిషు మెక్సికోలో జరిగిన విప్లవమునకు చమురుగనులయ ప్రయోగము గల బ్రిటిషువారి ప్రయోగముని వారాప్రతికలు ప్రాయమున్నది. అమెరికా ప్రభుత్వాలకునే జూచును. ఈ ప్రభుత్వభుక్తులు తొంగిండుట కట్టు చేసెదరు. దీని కంతకును చదురునుగూర్చి అధికారి కారణము చదురును ఏర్పాటు చేయుటయందు యెకమగొప్పవారు ఎదుర క్రికెంట్లుగ బయట చేరెదరు జూడవలసియున్నది.

ఆంగ్లో రషియా రాయబారములు

ప్రాంసు మధ్యస్థ రిగమండుట కంగీకరించుట

లండన్, ఏప్రిల్ 9: - రషియా రాయబారులు రాకొ విస్కీ గారిని మొట్టమొదట నేడు లండనులో ప్రవేశించిరి.

పరాసులవైఖరి

రషియాలో పరిస్థితులు రాము సంఘమును ఏర్పరచుటకు మరల పూనుకొనుటకు కారణము గావనియు సోవియట్ ప్రభుత్వమును తిరస్కరింప పరిష్కారము గావడే నున్న అధిక విషయములను పరిష్కారము చేసికొనుట కంగీకరించుచు పోవుటయే యిది యి పోయింకేరు గారు నేటులో తమయభిప్రాయమును రషియా క్లబ్బునానించిరి. ఇది యెనై డెడ్ స్టేట్స్ వైఖరితో జరిపింపబడి. రషియా క్లబ్బునానివారి సంకల్పిని నూచించుచు ఈ యుద్ధములను పరిష్కారము చేయవో ఆత్మది రషియా అప్పు అంతకును ఈ యోగింప వలెనని హెచ్చరించిరి. బ్రిటిషు ఈ విషయమై గుర్తించవలెనని. ఆంగ్లో రషియా వ్యవహారములందు నిజోక్తము కలగజేసికొనవలెనని బ్రిటిషు అడిగిన యెదల నిరాకరించరాదని (మెది రాజు బాకీ) తెలియజేసెను. రషియాను క్లబ్బును క్లబ్బిట్టి చేరెదరుగినవో రాము క్లబ్బు ప్రభుత్వములకు జరుపుటకు ప్రయోగము కలిగించుకొనుటకు సంసిద్ధులైయున్నారను. రషియాలో లాపాయికారిన ప్రకటన బరుగుటకు పరానులు అడ్డునూ అది, అధ్యంతరమును గలగజేయుట లేదని.

ఇక మీదట యుద్ధమే యుండదు!

కొత్త పద్ధతి

ఇక రంగపులాటయే ఉండవు

లండన్, ఏప్రిల్ 9, 10: - లండనులో గింజెలు న్యూ క్లబ్బును గాని, డెక్టర్ రేయిని ఒక మోస్తరు కిరణముచే మారమున నున్నవారి పోరాటమును దీక్షచున్నది. మందుగూడు కొట్టు భయము చేయుచున్నది ను, విద్యుదుము, మోటారులుండ్లు పనికిరావలె అపుకొనుచున్నది, రెండుపులుషాడు. దానిలాది పూర్తి పరికలు చాల కరువలమును జూపుచున్నది. దీనివలన యుద్ధమునే కలము జేసవచ్చునని పండిత సేనుగా రెనుచున్నది.

దీనివలన పోరాటము ఆ పోవునము, కలహకారములకు పుట్టే అడుగున అట్లేరు ఇక యుద్ధమే యుండదుకొక్క పుచ్చ నుచున్నది. బిరిన్గోరు పూర్తిగ సమానముగ సంహరించ గల మని నమృతమున్నచో సహాయము వారి రంగపులాట కొనుటనే మానెదరు.

కాని గానాయికలు దీనిగూర్చి అంతవ్యక్తము లేక. ఈ విధానము సాధ్యమో అసాధ్యమో ఇరవ్యకృతికాత్మకతలు బయట చెప్పవలసియున్నదనుచున్నది విషయాయువునుండి తప్పించుకొ. ఒక ముఖమున, మ్యాక్స్ వుల్ తెరలకనిబెట్టి నటుల తీర్చికి ప్రతిసంహరణ చేయుటకు యోచించుచుండును గనుగొనడ రెనుచున్నది.

ఈ విషయమై నాకెన్స్ ప్రకృతికాత్మకతల దను తమ యభిప్రాయములు

తెలియ జేయువలసియున్నదని మ్యాక్స్ వుల్ ప్రాయమున్నది. మోటారులుండ్లు విమానములను పనిచేయుటకు అపుకేయుటకవచ్చునుగాను. అసాధ్యమైన పనిగాదని అంగీకరించుచున్నది. కాని దూరముగ నిన్ను పాటిరి జంతులను గూర్చియే కలించుచున్నది. ఇదియేటి క్రొత్త సంగతియో తెలియకన్న దనుచున్నది.

నానావిద్యాల కార్యాలయమున వనిజాండు పనిలో జేరుజేయువలెనని నిశ్చయించుకొనిరి. దీనితో రానియని ప్రాటిచివ ప్రకటనలను రద్దుచేసిరి.

జర్మనుల మూలధనము విదేశములకుపోవుట

యుద్ధము ప్రారంభమైపును జర్మను మూలధనము విదేశములకు వెళ్లయిందెనా. కనుగొనవలెననియు యుద్ధవిరాముల ఆయువును ఎంతెక్కువో ఆలోచించిరి. 1928 సంవత్సరాంతమున విదేశములందు జర్మను పెట్టుబడి 87000,000, 60 లుగాను మారు కు తక్కువ యుండదని 78000,000 లుగాను మారులను ఎక్కువ యుండదని మేకాన్సా విచారణసంఘము వారు నిశ్చయించిరి.

జర్మను పెట్టుబడి విదేశములకు పోకుండ జేయుటకు సోలుకు అరసుమగువారింటె ఎక్కువగ జారీచేయరావలెనన్నది. అధికకరమున ఆదాయ వ్యయమును సరిపుచ్చకపోవుటచే ఇంక మొత్తము జర్మనులకి విదేశములకు పోయినది. కిమనానెములనియక తగ్గినపుడు విదేశకరములకు ముప్పుకొని పైకేయుట జర్మనులు పంపిరి.

జర్మను సాయమును నిలుకడగ జేయుటకు దానుగారి కిఫాజ్యను ప్రచారములో బెట్టకర ననుచున్నాడు.

అదివిదేశభారతీయుల పరిస్థితులను విచారించుటకు ఏర్పడిన సంఘమువారు

భామన గారి సానుభూతికై ఖాసి కోంత కృత్తికెంకి, అగాఖాను గారు సభాసంతకు పంపిరి.

వెరిషియా పరిస్థితులు

గర్జును నిపాగారియను రిమకు సమ్మకము గలదని వెరిషియా సార్ల మెంతువారు రిమ్యునుగ సమావేశమై తీర్చాంచిరి.

హ్యూగ్స్ డిస్కను గారు చాల బిల్లును నున్నాడు. ఏమగునో జెప్పటకు వీలులేదు.

మొదటిభుక్త్య నాకలను నిగ్గయించుట తీర్మానించి. 24,70,00,000 ప్రకటన చెప్పెనని తెలియచున్నది.

నష్ట పరిహార సమస్య

పరిష్కార మగు సూచనలు

ఆర్థిక వేత్తల ఆశా కర మగు ప్రయత్నములు

జర్మనులు అంగీకరించెదరా?

లండన్, ఏప్రిల్ 9:—రాత్రి 10-10 ఇంతకుముందు నష్ట పరిహారము పూరించుటకు తేలికపడిన ప్రయత్నములలో ఇది మే లాభించునని తోచుచున్న దనుకొనుచున్నాడు. జర్మనీపై క్రొత్తవిధానమును ప్రవేశపెట్టెనుచున్నాడు. ఆర్థికవేత్తల ఏర్పాటులను జర్మనులు అంగీకరించి సదుద్దేశ్యముతో నెరవేర్చు నలంచిననే జర్మనీపై సమర్థముగ తరిమివేరవచ్చును. జర్మనులు అంగీకరించినట్లైతే ఏర్పాట్ల తేలికపడినవి. కాని ఒక విధానమును, అధికమును కలుపజేసిరి. వీనినిబట్టి జర్మనీపై పరిమితిని మార్చుటకు మార్గ మేర్పడవచ్చును. కొంతకాలము జర్మనులు ఈ ఏర్పాటులను ఆమోదించి, నివర్తించి తుదకు న్యాయమగు తదిధానమును రక్షణమున నిమగ్నములై యుండునని అంగీకరించునని ప్రయత్నపరిశ్రమలతో వామింగ్లనుండి తెలియజేయుచున్నాడు.

మిక్లమండలి అందఱును అంగీకరించినను కొనుటకు వీలు లేదు. కాని అనుకూలముగ తగినంతకాలము కనిపించుచున్నది.

జర్మనుల వైఖరి

జర్మనీలో ఆర్థికస్వార్థంతోను వికారము ప్రవేశపెట్టుటకగుచున్నది. సమస్తముగ ఆర్థికవేత్తల తెలివితేటలనుబట్టి కృతజ్ఞతను జూపుచున్నాడు. పరిహారముల నిర్వహణను చాలవిస్తావనికనుక వీలులేకున్నది ఇదివరకే తెలిసినదాని ఆర్థికవేత్తల నూనలను నిర్వహించుచున్నారట. జర్మనులు మొత్తము ఎంత ఇయ్యగలరని విషయముగూడ నివర్తించిరట. అంత్యసంఖ్యను నిర్ణయించుటకు ఆర్థికవేత్తలు ప్రయత్నించిన విధానములయందు భిన్నముగని తలచుచున్నారట. ఆర్థిక ప్రభుత్వకావలయునని ఆర్థికవేత్తల ఏర్పాటులను అనుకూలముగనే ఆమోదించుటకు నున్నరట. సామ్యనిరీక్షణ సామ్యమునుబట్టి జర్మనీపై సమర్థముగ పరిమితిని మార్చుటకు కుదిరినది.

రీడి ఆర్థికాధికారులను పూర్తిగా జర్మనీకి కలుగజేసిన కాని ఆర్థికవేత్తలను సరిపుచ్చుటకు, కలెన్సిని నిలువజేయుటకు వీలులేదని వాదన విడిచివారు తెలుపుచున్నాడు.

తమ విధానమును తెలియజేయుటకు తప్ప ఇతర విధములగ జర్మనుల ఆర్థికస్వార్థంతోను భంగము కలుగకుండ జేయవలయునని ఆర్థికవేత్తల తలచుచున్నది. ఏర్పాటులను తెలియజేసి, ఇదివరకు ప్రతిబంధములన్నిటిని జర్మనులు సరియైనవిగా గ్రహించుటకు తోలించి మరల వారు మన విధానమును నల్లంబుచేసిన గాని నిరీక్షణముగ గలుగజేయరాదని.

నోట్లు, సాక్షులను నిలువజేయ జూకుటకు రివిన్ థ్యాంకును మరల ఏర్పాటుజేయుటకై క్రొత్తకావలయునని జరుగవలెనని. 50 ఏడవరకు క్యాంపువాల్ నోట్లు జారీచేయవలెను. ప్రస్తుతమున్న నోట్లు రద్దుజేయవలెను. క్రొత్తకావలయునని నోట్లు జూకుటకు తేలికపడినవి. నోట్లు బడులు కొంతకాలమునకును ఇయ్యవలెనని కొంతకాలమునకును విశేషపు క్యాంపులందు ఉంచవలెను. జర్మను ప్రభుత్వమువారికి క్యాంపులవారు కొద్దికాలములో ఇచ్చివేయు యునులను ఇచ్చవలెను. కాని ఎంతమొత్తము నిచ్చునది, ఎట్టిమొత్తముల నిచ్చునది గూర్తగ చూడవలెను. క్యాంపులలో లోపాయికారీగ ప్రజలు సామ్య దాడుకొనుచున్నది క్యాంపుల ఎట్టి సంబంధమును వో ఆసంబంధమే జర్మనీపై పరిమితిని సమర్థముగావలెనని క్యాంపులకును ఉండును.

క్యాంపుల వ్యవహారములను చూచుటకు జర్మను ఆర్థికము ఒక సంఘమును, 7 కురు జర్మనులు 7 కురు విదేశీయులు అను అసెసర్లను (వెంచీ ఇంటర్ వెన్యూ ఆమెరికా డెప్యూటీ ప్రెసిడెంట్లు) గల సాధారణ సంఘ మేర్పడును. వీరి ఏర్పాటు ఆర్థికర విషయమును, ఈ సంఘములో ఒకరిని నోట్లు జారీచేయుటలోన, వాటిని ఏర్పాటుజేయుటలోన ఆనుకొన్న ప్రకారము జేయుటకు ప్రకటించుటకు కనుమరగ నియమించుటకును.

నిరీక్షణమున సామ్యంతయు జర్మనులకు సంపూర్ణ ఆర్థిక స్వార్థంతోను వచ్చిన నాటినుండియు ఇయ్యవలెనని ప్రయత్నములు జరుగను.

క్రొత్తకావలెనని 18 కర్మల చేతిలో ఉండును. తరిగిన తోనున్న కర్మలు నిత్యకావలెనని అధికారముతోనుండును.

ఏర్పాటుము ఇచ్చునది
ఒకసంఘమేర్పడి వాని నేర్పాటుజేసిరి. తొనునంతర్వరములకు మిత్రమందలి జర్మను ఆర్థికవేత్తలయందున్న ఆదాములనుండి ఇయ్యవలెనని కొందరు 1923-29 అఖండ జర్మనీ ఆర్థికపరిస్థితులు యథాప్రకార మేర్పడునని ఆర్థికవేత్తల భావించుచున్నాడు.

వర్తికాభిప్రాయములు ప్రెంచిపత్రికలు

పార్సెల్, ఏప్రిల్ 10:—సామ్యంకాలపుప్రతికలు ఆర్థికవేత్తల నివేదికమును అనుకూలముగనే చూచుచున్నవి. ప్రెంచి విధానమును వీరు సమర్థించినట్లు అనుచున్నవి. ప్రాంకు తెలియజేయుటకును తూట, రైసుప్రవేశములను వదిలిపెట్టువలెనని ఆర్థికవేత్తలు తెలుపుచున్నాడు. ఇట్లుచేయుటలో ఎంత త్యాగముగలదో ప్రాంకుకు తెలియను గాని అధికారము చేయుటకు అడ్డుకట్టవలెనని ప్రయత్నపత్రిక వాదించుచున్నది.

జర్మనుల అభిప్రాయములు

బెర్లిన్, ఏప్రిల్ 10:—జర్మనీపై పరిహారమును జర్మనీపై రీత్యా పరిమితిని జేయుటకు గొప్పకఠిన్యము జేయుటకుని యుటానుగాలేఖ జర్మను కమిషన్లను నున్నవనియు ప్రెంచివారికి ప్రతికూలముగనున్నవనియు జర్మనువేత్తల తలచుచున్నది.

బ్రిటిషు పత్రికలు

లండన్, ఏప్రిల్ 10:—సారేనా 125,000,000 పానులను ఇయ్యవలెనని ఎరికెను కష్టముగ నుండవలెననియున్నది. కాని ఆర్థికవేత్తల ఏర్పాటుల సంగీకరించవలెననియు జర్మనుల అంగీకరించుటకు వీలుగ నున్నవనియు అనుచున్నాడు. ఇప్పాల్లకు జర్మనీపై పరిహారమును దారిలెన్ను కనుడ ననుచున్నాడు.

సర్వాల్లకు కాంగ్రెసు నేనాని మాట్లాడుతూగ నియమించబడి.

లాసేను ఒడంబడిక

సంబంధములేదనుట - డొమినియనుల విధి

లండన్, ఏప్రిల్ 9:—కామన్సులలో నేడు లాసేను సంధిపత్రికను గూర్చి ప్రవేశపెట్టబడిన సమాఖ్య మరల చర్చకు తేలుచున్నది.

మొదటి తేదీని మన్మోనాల్ గారిచేయ యంత్యమును చూడ కనడావారి లాసేను ఒడంబడిక సంగీకరించినది నున్నది. లాసేను ఒడంబడిక మరలను కనడా అంగీకరించలేదనియు అట్లు చేయుటకు వారిని లాసేనుసభకు ఆహ్వానించలేవుటయును మేంజీకింగుగా రన్నటులను లాండన్లో గారు తెలియజేసిరి. వీరిని లాసేనుసభకు పిలువవలెనని గొప్ప కమిషన్యు సామాన్య వికమర్తమునకు భంగముగలుగుననియు లాసేను ఒడంబడికల జ్ఞాకర మనియు, అసర్వదాయకమనియు విశేషమును జూపుచున్నవనియు లాయరు జార్జి గారు నడిపిరి.

ఈ ఒడంబడిక మరలను ఒప్పుకొన్న డొమినియనులు ఏకాగ్రమును ప్రకటించరాదనుటకు ఈ విషయమై ఏమియు ప్రకటించుటకు వీలులేదని భావించుచున్నది.

మసోలుసమస్య

లండన్, ఏప్రిల్ 9:—మసోలుసమస్య ఏమి జేయుటకును తమకు వీలు లేదని రాంసె మన్మోనాల్ గారు తురక్క ఒడంబడికను ప్రకటించుటకును చర్చించుటకు పూర్తియగునపుడు తెలియజేసిరి. ఒడంబడిక ప్రకటనకురకు జేయున తెలియజేసినయిన ప్రకటన మొదటి సర్వేకామ్యుగారు కర్మమును ప్రారంభించవలెనని నడిపిరి. అంగారా అసర్వచర్చలకు రాజధానిములను ప్రారంభించుటకు కష్టములు గలుగుచున్నందున అది త్వరలో ముగించిన భావించునని.

గవర్నరులకు సెలవు

లండన్, ఏప్రిల్ 9:—ఇండియాలోనున్న గవర్నరుల జనరలు గవర్నరులు, గవర్నరీ శాఖపరి శాస్త్రవిద్యాశాఖ గవర్నరులకును తమ స్థానములను భారీ జేయకుండ ఇంగ్లండుకు పోవుటకు సెలవు ఇయ్యవలెనని ఒక చట్టమును మొదటిసారి ప్రభుత్వసభలో ఆదిని యు ప్రభుత్వ ప్రవేశపెట్టెను అది అంగీకరించ బడినది.

చర్చ

1919 చట్టమునకును ఎరికెన అధికారులు యూరపు కేగిలిన వారికి యింగ్లండును వదిలికొనుటకు వచ్చెడిది ఇదిరాజ ప్రతినిధి యూనుకావలయునని గవర్నరులకును వర్తియించెను. కొంచెము ప్రయోజనమును ఇది ఇచ్చును అందరిగవర్నరులకు వర్తియించునని. ఇకర డొమినియను గవర్నరులట్టి నియమములేదు.

1798 లో ఇట్టి నియమములు చాలమందివారములు అందవచ్చును. దానిని మార్చిన మంచి లాభముండును. చక్కని అనుభవము గలవారిని గవర్నరులుగ నియమించిన చాల లాభకరము. నుడును. జరిగెను వారములకు గవర్నరులు ఎత్తైన ఒక సారి ఇంటి కేవలసెలవును వారి యింగ్లండును భంగము రాని జేప్పిలెన మంచి పరిష్కారముగల అధ్యక్షులు గవర్నరులుగ నియమించ బడుటకు దొరకెదరు. ఎక్కి కూర్చి తు కవులయియు గూడ ఇటీ నియమమును వర్తింప జేయవలెనని పిలువబడుచు జేయెను.

గొప్పజనుగురు వ్యవహారములు జేవటే సెలవు ఇయ్యవలెనని పిలువబడుచు అజేయలకు ప్రభుత్వము నిచ్చును. భారతేశ కనుయొక్క విశేషాంగకసంబంధములను గూర్చి రాజకరిని ఇంగ్లండుకు బోయి సంకలులు అన్నియు చక్కగ తెలియవలెనని. అదివలెను ప్రభుత్వ ఈ చట్టమును ఆమోదించిరి. సామ్యమేసంతర్వరలో ఇది ఆమోదించబడునని, పిలువబడుచు జేప్పిన విశేషాంగ సంబంధములను గూర్చి తెలివినవలెనని మరల తిప్పియును తెలిసికొనవచ్చునని కర్ణా ప్రభుత్వ తెలియజేసెను. తీర్మానము సెలవు ఇయ్యవలెనని. ఈ చట్టము విషయమై సభ్యులందఱును గల సుఖముల ఆహ్వానించు తేనెని.

బ్రిటిషు సైన్యము గర్విను నాకాడకు నిర్మి జేరిన గొప్ప స్వాగత మొసకబడినది.

విల్లింగుడను ప్రభువు

పూనాయం దావ్యసము

పూనా, ఏప్రిల్ 10:—విల్లింగుడను ప్రభువంశపురుషుడయిన ము పట్టణమునకు జేరి. చాలమంది అధికారులు, అధికారములు లైల్స్ నేనునందు వారికి పూనాపూరితమును స్వాగత మొసగిరి. బాలభటుల గార్లు అధికారమును పరిమించిన తరువాత విల్లింగుడను ప్రభువంశపురుషుల క్రొత్తపూనా భూములకు మోటారులు జేరిరి. మేజరు జెనరలు లెచునను, కర్మల మోర్పు గార్లచుట వారి స్వాగత మొసగిరి. 8 గంట విల్లింగుడను ప్రభు వంశపురుషుల లైల్స్ నేనునందు ఉడతపు భోజన మొసర్చిన తరువాత, కొల్లాపురము, మహారాజా, సాంగ్లరాజా, భోజ సుస్థాశాధీశులు, ఇవలగరన సుస్థాశాధీశులు, రా. బ. పరాస్మి గుగర్లకు ద్వార మొసగి సంతరించిరి. అటుతరువాత విల్లింగుడ కల్లుకు పెర్మాను కలాకాను దర్శించిరి. తరువాత విల్లింగుడను కల్లు మేరీ కల్లుకల ఇక్ష్వామ్యులును దర్శించిరి.

ఫెర్మానుకు భావాల

డాక్టరు కరంజీ గారు పూర్వకావ్యమును స్వాగత మొసగిరి. ఫెర్మాను కలాకాల ప్రధానోపాధ్యాయుడగు ధట్టు గారు అభినందనపత్రికను చదివి, మొదటికట్టలో నా క్రితమును విల్లింగుడను ప్రభువంశపురుషులు. వానితోపాటు కలాకాల భక్తముల పోటోగ్రాములను గూడ వారికి సమర్పించబడినది. కలాకాల వారి స్వాగతమునకు ప్రభుత్వంనునగును, తా నీకలాకాలను తిరిగివచ్చుటకు చాలసంతోషకరమని విషయములు చాలాభావ కనుకకుచున్నందున, తా నెల్లప్పుడు విద్యాభివృద్ధి కొరకు తనకీ సంత సుఖయోగిని పనిజేయుచుంటినియు విల్లింగుడను కలాకాలయందు తన కిదివర కెంతటి యభివృద్ధియైన గలదో ప్రస్తుతముగూడ పట్టియున్నామే గలవనియు త్వరలో జూబులు ప్రవర్తనమువారి కలాకాల కార్మికసహాయ మొనర్చవలెనని యాంతులుంటినియు విల్లింగుడను ప్రభువు నడిపెను. విల్లింగుడను ప్రభువంశపురుషుల కల్లుకల మదనములతో నాసభ ముగిసెను. తరువాత విల్లింగుడను ప్రభువు డాక్టరు విద్యాసంఘమువారి సభ మరకాలను దర్శించెను.

జరనలెంత ఇవ్వవలెను

ఇనుపదారుల భావిపరిస్థితులు

అర్థిక పరిస్థితుల పునరుద్ధరణ గావలెనుట

ప్రత్యేక అర్థిక కేంద్రాల నిర్మాణం జరగని ప్రాంతాలలో చాలా రెంటిని కృత్రిమంగా నడుపని ప్రయత్నం అంతగా వేయరాదు. రీతి అర్థిక వికాసం మరల ప్రజల కేంద్రాల నుండి వచ్చింది. ప్రాంతీయంగా ప్రత్యేక అర్థిక కేంద్రాల నిర్మాణం జరగవలసిందిగా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలి. వారు చెప్పిన విధానం ప్రకారము జాతీయ స్థాయిలో కనీసము 50 కేంద్రాల నిర్మాణం చేయాలి.

వీరికి వేరే 9 కేంద్రాల ప్రకటించబడును. 60 ప్రజలకు 100 కేంద్రాల నిర్మాణం. అంతవరకు ప్రభుత్వం జరగని నిర్మాణం 160,000,000 అంగార మార్కుల నిర్మాణం చేసినందున ఇది సామాన్య 1400,000,000 నుండి 20,000,000,000 మారు, అవరకు ఇచ్చుచుండలేక నీయము మొదటి సంవత్సరములో 1000,000,000 అంగార మార్కులను రెండవ సంవత్సరములో మూడవ సంవత్సరము 12,000,000 మార్కులను, 1750,000,000 పానులను 4వ సంవత్సరమునకు 25 సంవత్సరము 24,650,000,000 మార్కులను ఇవ్వవలెనని తెలియుచున్నది. అరవి సంవత్సరాలంతరము జరగని విద్యుత్తునుండి అనేకవ దల లభింపజేయుట అంగార మార్కులను కనీసము 50 కేంద్రాల నిర్మాణం చేయవలెను.

అంగార మార్కులలో 2600000000 మార్కులలో జరగని అనుచుంటే అది 50 సంవత్సరాల లభింపజేయుట అంతర్జాతీయ కమిషన్ వారి ప్రకటన ప్రకారము.

అర్థిక కేంద్రాల నిర్మాణం అర్థిక వికాసం ఎక్కువ చేయుట. జరగని అర్థిక వికాసం పూర్తిగా కలుగజేసినచో జరగని అర్థిక పరిస్థితులను పునరుద్ధరణ చేయుటకు వీలగునని. జరగని మూలధనమును నిర్మించుటకు ఒక సంవత్సరము 5 గురు ప్రత్యేక అర్థిక కేంద్రాల తోడను ఒక అభ్యుదయ కేంద్రం నిర్మించుటకు వీలగునని.

బ్రిటిషు తూర్పు ఆఫ్రికా పాలనము

ఒక సంవత్సరము నేర్పరుచుట

అ.డెక్ ఏ.పి.సి. రి:—

బ్రిటిషు తూర్పు ఆఫ్రికా పరిపాలనమును గూర్చి తెలియజేయుచు ఈ సంవత్సరము తూర్పు ఆఫ్రికాకు కెన్యా, ఉగంధ, కెంసీయ, క్యాంబోజా, న్యానానా, ఈ కెన్యా కోడిసియా కేంద్రాలనుండి ఉపయోగించు కనీసము 500 మార్కులను విధానము చేసినందులకు విచారించి తెలియజేయుటకు ప్రత్యేక కమిషన్ ఏర్పాటుచేసి (విచారణ సంఘము) అంపదలెనయి వారు ఇంకను ఈ ప్రజలకు అర్థిక వికాసాన్ని సాధించుటకు తెలియజేయవలెననియు ముఖ్యముగ ప్రతిపదన, ఇంకా వారుల భవ్య రాజకీయాలను గూర్చి తెలియజేయవలెనని 1914 ఏప్రిల్ 15 నాటి గాంధీ జన్మదినమున ప్రకటించిరి. ఈ సాంఘిక విధానము ఎవరి నిమిత్తము ఏర్పాటు చేయుచున్నారో వారి ఆమోదమును బడలకున్న ప్రయోజనములేదని. ఈ సభ అం. బ్రి. గో. గాంధీ శిష్యులను అనుసరించిరి. తూర్పు ఆఫ్రికాలో ప్రతిపదన విస్తారముగ పండించుటకు వీలగుననియు కలవరి.

భారతీయులు సామ్రాజ్యభివృద్ధికి చేసిన సహాయమును గూర్చించుచు భారతీయులను తలంచుచున్నదియు జేసి. సామ్రాజ్యము దన్ని ప్రజలకు అర్థిక వికాసమును భారతీయులతో కలగబడు అదరణము తెలియజేసిరి.

అవివరమును ప్రస్తావించు దని భావించుకొని సింపుల్ గ్రామీణులకు కేంద్రం వారి కోరిక. ప్రస్తుతిపరిస్థితి దీనియందు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు వీలైనది తెలియుటచే సింపుల్ గా భావింపబడునై ప్రకటించిరి.

కెంసీయాకు కేంద్రం చేసిన విధానమునే వ్యాపింపజేసిన ఒక భారతీయులను ఎప్పుడు ప్రజలకు యుండదని భారతీయులు భావించుచున్నారని సింపుల్ గా రిని. వీరు మంత్రికి తెలియజేసినందున అమంత్రియే అన్నిటికీ బాధ్యుడగుననియు ఈ సంఘములో కామగృహభిలాష అన్ని ప్రజలకు గలదు రనియు పార్లమెంటులో ప్రకటించబడినది. కేంద్రము రినియు విచారణ సంఘమును గూడ నిర్మాణించెననియు ప్రకటించిరి. నూతన కేంద్రం కలగబడుననియు భావించిరి. శిష్యులను అంగీకరించుచున్నాము.

జాబులు

వంజానునందలి “కె.ఎ.సి.గురుదాస్ ప్రబంధక సంఘము” నకు నెలవారీ జాబులను స్వీకరించుచు చంపాల నొసగియున్నారు. ఆ జాబులను సదరు సంఘమునకు పంపడమైనది.

పాణకా కనకమ్మ 0-0-0, రాజ్ పల్లి రామస్వామయ్య 0-0-0, ఇంకా-జానకిదేవి 0-0-0, చెలంపల్లి కామమ్మ 0-0-0, పాటూరు బాలకృష్ణమ్మ 0-0-0, ముత్తరాజు గోపాలరావు 0-0-0, సు. సుబ్బరామయ్య 0-0-0, ఓరుగంటి వెంకటేశ్వరశర్మ 0-0-0, తంగిరాల రామనాథశర్మ 0-0-0, వి. ఎ. సుబ్రహ్మణ్యంశర్మ 0-0-0, మహమ్మద్ ఖాజా మొహిద్దీన్ 0-0-0, ముత్తుకూరు వెంకటస్వామయ్య 0-0-0, వేమూరు లక్ష్మయ్య 0-0-0, నెల్లూరు వెంకట్రామా నాయుడు 0-0-0, కనకరాజు వెంకటనరసింహయ్య 0-0-0, వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య 0-0-0, అబ్దుల్ హిమాన్ సాహెబు 0-0-0, పోలవరపు గోవిందరావు 0-0-0, పాటూరు సుబ్బరామయ్య 0-0-0, ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం 0-0-0. మొత్తం 2-0-0.

పాణకా కనకమ్మ, నెల్లూరు.

తునితాలూకా జాతీయోపసంఘము

ఈసంఘము 1-4-24 తేదీన తునికాల్ గెస్ కార్యాలయమున సమావేశమై కావించిన తీర్మానములు.

(1) 1923 సం॥ జనాభా లెక్కలను అభ్యుదయ సభా కాలమునకు రాజేంద్రుని వారు లేనిచో సరిజాముట భావముగా దని తెలియజేయుటకు నిలబడమైనది.

(2) తుని పంచమిజ్జ ప్రిన్సిపల్స్ చదువడమైనది. వారి పాఠశాలాభివృద్ధికి వెచ్చింపదగినంతసామగ్రి యీసంఘములో లేకపోవుటచేత, తాలూకావీధులమొక్క పాఠశాలలోని పద్దతులచే విద్యనభ్యసించువారి పాఠశాలకు సహాయముచేయుట యీ సంఘమునకు వచ్చుటగావున యీవిషయమై యోజించుటకు జిల్లాసంఘమువారిని పాఠశాలలనే పోషించుభారము వహించుమని ప్రార్థించడమైనది.

(3) 1924 సం॥ జరుగవలసిన క్యాంబోజిలో ఫిర్యాలు వారందరు సుత్సాహముతో ప్రచారకులకు తగిన సహాయము చేసి ఉద్యమమును తోడ్పడవలసినదని ప్రార్థించడమైనది.

(4) ఖద్దరు వర్తకులైన నూరంపల్లి గోవిందరాజులుగారు క్యాంబోజిలోని కిచ్చిన తుమాపణప్రతిమ చదువడమైనది. అందరిసంగతులు యదార్థములని విశ్వసించడమైనది. క్యాంబోజి అజ్ఞానసరించి వర్తించుచున్నంతవరకు వారి ఖద్దరును సర్వై చేయుటకు కార్యదర్శికి అనుజ్ఞ నియడమైనది.

(5) గాంధీమహాత్ముని పేరుజేప్పి ఖద్దరుబట్టలపై ఖద్దరు వర్తకులు వసూలుచేయుచున్న గాంధీ కానుకలను యింతటినుండి సదరు వర్తకులు ప్రత్యేకము వసూలుచేసి తాలూకా క్యాంబోజి సంఘమునకు వాపసుచేయుటకు వారిని కోరుటకు కార్యదర్శికి అధికార మియ్యడమైనది.

కె. రంగాచార్యులు, కార్యదర్శి.

రాజమహేంద్రవరము

వైశ్యవారీయులు యభివృద్ధికి శ్రీవాళము రామలింగయ్యగారిచే స్థాపింపబడిన వైశ్య సేవాసదనముయొక్క చతుర్థ వార్షికోత్సవము ఏప్రిల్ 15 తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 3 గంటలకు సదనభవనమున గుంటూరువాస్తవ్యులగు చీమరెడ్డి బసవయ్యగారి సతితిలకమ్మ శ్రీమతి సత్యవతమ్మగారి యాధిపత్యమున జయప్రథముగా ప్రదర్శింపబడినది. అగ్రాసవాధిపత్యము వహించుచు సత్యవతమ్మగారు గావించిన ప్రారంభోపన్యాసము భావగర్భితమై మనోహరమై, ప్రేక్షకాంశుని నిర్భంగా నందమున నోలబడించినది. లోకకల్యాణాధానందగు గాంధీమహాత్ముని విముక్తినిగూర్చి ప్రకటించుచు వారి యాశీస్యమును గూర్చి ప్రార్థించి మతవిషయము విద్యావిషయములను గూర్చి యుపన్యసించిరి. తదనంతరము కార్యదర్శినిచే సాంవత్సరిక నితీతికము చదువబడినది. పిమ్మట విద్యావిషయమును గూర్చి శ్రీమతి ఎర్రగుంట్ల జనార్దన్యమ్మ, దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు ఉపన్యాసమొసంగిరి. సదనమునందలి బాలికావసులుచే ప్రవృద్ధులగు కమ, భక్తిరసోద్ధిపితముగను, నమనానందదాయకముగను బ్రదర్శింపబడి, ద్రవ్యలక్ష్యములను సంతృప్తిగావించెను. సదనమువారిచే

కొన్ని బహుమతు లియ్యబడిన. వీరియందు కృతార్థులయిన బాలికలకు ఘనము 15 లు విలంబల పుస్తకములు మ-రా-రా-ప్రి, తునుమంది రామకోటయ్యగారిచే దయతో నియ్యబడిన.

భగవాను దీపదనమును ఆచంద్రతారారమ్మగారిచే విరసాముగా వర్ణింపబడిన బాలికలభావభివృద్ధికి తోడ్పడుగాక.

చిత్రవిచిత్రములు

ఈసభ్య కృత్యమును బహుచిత్రవిచిత్రములు జరుగుచున్నవి. తాలూకా కేంద్రమునకు ఘనము 5000 లు వైచిల్లరయున్న, పుగలాలక సంఘభవనమునకు 2000 లు వైచిల్లరయున్న అవహరింపబడినవి. కేంద్ర పోస్టాఫీసునందు 170 లు విలంబల ఇన్సూర్ వుత్తరం మాయమయెను. జిల్లాకోర్టునందు పూర్వపు కేంద్రసంకేతములు ముగ్గురిని భార్య చేయబడినవి.

పురవాసి

గజపతిగరం ఫిర్యా జాతీయోపసంఘము

సమావేశము

శ్రీమత మరంగంటి భట్టకు నరసింహాచార్యులుగారిని పభు అభ్యుదయముగా ఎన్నుకొనడమైనది:—

1. మారన గంట నకు శ్రీమత పాట్లా సీతారామయ్య శ్రేష్ఠిగాని అభ్యుదయగను, శ్రీమత కొల్లా వెంకటసర్వస్వా రాజుని శ్రేష్ఠిగాని కోశాధ్యక్షులుగను, ఈసభవారు ఎన్నుకొనుచున్నారు.

2. ఈ క్రిందివారిని కార్యదర్శులకు పట్టులుగా ఎన్నుకొనడమైనది:— 1. శ్రీమత పాట్లా పీఠభరస్వామి గారు; 2. శ్రీమత గొల్లపూడి మార్కారావు పంతులుగారు; 3. శ్రీమత భాగన గురజ్యుగారు; 4. శ్రీమత మంత్రిక ప న శ్యామిరాజు పంతులుగారు; 5. శ్రీమత కొడుగంటి శాంజులరావు పంతులుగారు.

3. ఈ క్రిందివారిని జిల్లా సంఘసభ్యులుగా ఎన్నుకొనడమైనది:— శ్రీమత మంత్రికప న శ్యామిరాజు పంతులుగా; పూర్వ నాగరాజు శ్రేష్ఠి గారు; పాట్లా సీతారామయ్య; వీరి గంటి భట్టకు నరసింహాచార్యులుగారు; కొల్లా వెంకటసర్వస్వారాజు శ్రేష్ఠి గారు.

4. వెంకటేశ్వరమూర్తికల గారిని ఫిర్యా సంఘముగా రుక్మిణియన్ను రు. 2.25 న్న; శ్రీమత పాలకోడిటి భ నరసింహారావు గారు రుక్మిణియన్ను రు. 3-0-0-0 న్న వెంకటేశ్వర విశాఖపట్నం జిల్లా సంఘముకు మణిరత్నం చేయవలసినదని, ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. ఖద్దరు నిలయునకు కార్యదర్శి, కోశాధికారిని స్వంత్రులనుగా చేయించి కొరెన రూ॥ 20-0-0-0 అప్పుడు వెంకటేశ్వరపంచలసినదని ఖద్దరసోద్యమవారి ఈసభవారు గోరచున్నారు.

6. ప్రతి విశేషముగా ఈతాలూకా గ్రామములలో నచ్చుచున్నది. వర్తకులు ఖరీదుచేయుచున్నాడు. ఈసమయములో వెంకటేశ్వర ఖద్దరు కలగవారు ప్రియమయ్యై బాగ్రత పడనియెడల ప్రతి వైకపాత్రయ్య, బాగ్రమును ముఖ్యముగ ప్రతివర్తక చిట్కముపంతులులకు లభింపించు గాక, వెంకటేశ్వర ఖద్దరసోద్యమ కార్యచరణకు వికలయుని, ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

7. ఈ గ్రామములో భాగన గురజ్యుగారిచే నెలకొల్పబడిన పాఠశాలను బాలిక పాఠశాలగా మార్చుచుండ వైకాటి జిల్లాసంఘ ఆధిపతినిబట్టి తగినధనసహాయము చేయవలసినదని జిల్లాసంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

8. బాలిక పాఠశాలకు కార్యదర్శి 2 రాట్నములు, 1 పీక ఏకలు, పాట్లా గుమ్మయ్యగారు 1 పీక ఏకలు ఉచితముగా నిర్మించున ఈసభవారు వారికి తమ సానుభూతిని కాపుచున్నారు.

9. విశాఖపట్నం జిల్లా కానకపరమ్మ శ్రీమత ఆంధ్రప్రదేశ్ దగ్గర గోపాలకృష్ణయ్య గారిని అగ్రాసవాధిపతులుగా ఎన్నుకొనుచున్నారు.

10. విశాఖపట్నం సభకు ఈ క్రిందివారిని ప్రతినిధులుగా సభవారు ఎన్నుకొనుచున్నారు:— శ్రీమత పాట్లా సీతారామయ్య శ్రేష్ఠి గారు; కొల్లా వెంకటసర్వస్వారాజు శ్రేష్ఠి గారు; పూర్వ నాగరాజు శ్రేష్ఠి గారు; పోతుకుర్తి బచ్చయ్యగారు; మరంగంటి భట్టకు నరసింహాచార్యులుగారు; శ్రీమతి వెంకట రమణమ్మగారు.

11. గంట 2 ల నుండి భిన్నాభి పాయలై యుండి విడిపోయిన సంఘసభ్యులను ఏ కా భి ప్రియ మగా జేసి, సభ్యులందరూ ఉత్సాహముతో పనిచేయుటకు ప్రోత్సహించి సంఘమును స్థాపించిన శ్రీమత మరంగంటి భట్టకు నరసింహాచార్యులుగారికి ఈసభమువారు తమసంకోచమున దోహదముచున్నారు.

మరంగంటి భట్టకు నరసింహాచార్యులు, అభ్యుదయము.

•

4-1-24 లగాయతు 29-2-24 వరకు గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘపు ఆదాయవ్యయపట్టిక

గత సంవత్సరపు నిల్వగడు ఆదాయము	117.2-11
పాతలెక్క బాపగు అడ్డుమొట్టు బాపిల వసూళ్లు	
తిలక్ స్వరాజ్యశిక్షి వసూళ్లు కరెరా	9306.10-4
మోటారు ఖరీదు	660.0-0
తిలక్ స్వరాజ్యశిక్షి	142.16-0
డేరా లాభకల్పచక్రమునకు ఆంధ్ర రాజ్య సభకునుండి	360.0-0
జిల్లా ప్రత్యేక నిధి	250.0-0
డిటో డిటో (బాటింగు పాతకాల పతనము గ్రంథములు)	
ప్రాయములు	560.0-0 750.0-0
ఇతరులకు యియ్యవలసిన బాకీలు	
షేక్ ఖాసీం సాహెబులు	1-3-0
కాకినాడ కాంగ్రెస్ ఆహ్వానసంఘం	0.6-2
వ. చూ. ప్రసాదరావుగారు	50.0-0
పులిగుండం పులిమేత్రులరావుగారు	25.0-0
రాధాకృష్ణ సుబ్బారావు	6.0-0
గునగాం వెంకటాచార్యులు	8.4-0 90.18-2
గ్రామ సంఘ కమిషనరు కె. రా. శి	159.8-0
ఇతర వసూళ్లు	0.12-0
	11582.8-5

వ్యయము.

తాలూకావార్షిక నిల్వలు	
గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారు	29.6-3
గార్లపాటి హనుమంతరావుగారు	20.0-0
కవుతా వెంకటాచలపతిగారు	20.0-0
బుద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు	80.0-0
వృత్తి ఆచార్యులరావుగారు	225.0-0
కోట నిశ్చలరావు	20.0-0 844.6-8
ప్రచారకులకు ఆదానములు	271.11-0
గత సం. ప్రత్యేక నిధుల నిల్వలు	
మర్రిపూడి గ్రామసంఘంవద్ద	45.0-0
డిటో కరణి సంఘంవద్ద	20.0-0
రేపల్లె గ్రామసంఘంవద్ద	217.8-0
డేరా కృష్ణ లాండ్ వెంకటకృష్ణయ్య	
సంతులనాకార వద్ద (జిల్లా ప్రత్యేక నిధి బాకీలు)	714.0-0 996.8-0

ఖర్చులు

వై.న.న.రీ	160 0 6
పొట్టిపేటి, తెలిగిం	135 0 6
అశ్వము చిల్లరఖర్చులు	25 14 0
ప్రచారపు ఖర్చులు	50 6 3
అయ్యకములు	151 11 6
ప్రచారకులకు జీతములు	10 0 0
ఖద్దరు ప్రచారపు ఖర్చులు	57 0 0
ఉత్సవములు	15 5 0
మోటారు ఖర్చులు	282 8 6
పెట్రోలు	82 4 6
మోటార్ ఆయిల్	82 8 0
స్వరాజ్యకాకములు చిన్నవి	10 12 6
వార్తాపత్రికలు	8 4 0
అఫీసు జీతములు	180 12 0
అఫీసు అద్దెలు	80 0 0
గ. లి. ప. గుంటూరు ఖర్చులు	98 14 1 1242.5-4

ఇతరములు

గుంటూరు విద్యార్థి భోజనములు	250.12-0
హిందీ పాఠశాలకు	105.4-0
నేత విద్యార్థి వేరములు	60.6-0
వంచనాభివృద్ధి	5.0-0
బాటింగు విద్యార్థులకు	50.8-0
బాటింగు విద్యార్థులములకు పత్ర నిమగ్నములు ప్రాయములు	25 0 0 496 14 0
సురక్షి పత్రి రామకృష్ణయ్యగారికి అదానముగా యిచ్చినది.	
ఇతరులకును పాపలసినబాకీలు	2481 10 0
అయ్యము	
గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘం వసూళ్లు	2658 10 4

విజయనగరం

1924 సం॥ జనవరి నెల మొదలు మార్చి నెలాఖరు వరకు ఖద్దరు ఆదాయ వ్యయపట్టిక - స్వరాజ్య ఆశ్రమం.

ఆదాయము	
గత సంవత్సరపు నిల్వ	180.8-0
అయ్యకము	818.14-8
ఖద్దర నిధి	211.7-8 1/2
పాత బాకీలు వసూళ్లు	451.4-8 1/2
కాంగ్రెసు సభాసభకుండి	27.0-0
	1722.2-9

వ్యయము.	
నేతకములు	170.15-8 1/2
అద్దం కూలులు	7.6-0
మంజీరములు	0.1-0
కాంగ్రెసు సభాసభకు	86.5-9
నూలు మొదలగునవి కొనుగో	547.1-8
కార్యకర్తలము	2.9-8
వసుకు కూలులు	2.11-6
బాటింగుపాతకాలకు బాకీలివ్వనది	50.8-6
ఖద్దరులను మింజుమలె లోగడ యిచ్చినది 100 గాజు జిల్లావారికి	800.0-0
లిప్సిన బాకీలు	18.2-0
కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్ సంధునిల్వ	500.0-0
చివ నిల్వ	83.5-4 1/2
	1722.2-9

* * * *

1924 సం॥ జనవరి నెల మొదలు మార్చి నెలాఖరు వరకు కాంగ్రెసు ఆదాయవ్యయపట్టిక - విజయనగరం.

ఆదాయము.	
గత సం॥ నిల్వ	81.10-9
వసూలుచందాలు	117.4-0
తిలక్ నిధి	9.0-0
వెలవారి చందాలు	122.8-0
స్వకలి ఉద్యమమునకు బహుము	86.5-9
రా. వెంకటాచలరావుగారు	1.0-0
	817.12-6

వ్యయము	
ఇంటి అద్దె	85.0-0
జీతములు	2.8-5-8
రేషన్	2.1-0
ప్రచురణ	8.4-0
జీవములు	4.8-8
పత్రిక చందా	2.8-0
చిల్లర	8.4-8
ప్రచారము	18.1-0
మంజీ ఉద్యమముకు బహుము లిచ్చినది	27.0-0
చివరి నిల్వ	9.1-9
	817.12-6

కలబరి నె వరసింగ రావు, 7.4.19 24 కార్యకర్తలకు వ్యవహార.

గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు కో ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ యూనియన్ లెనారి	600 0 0
మోటారు కారు	2301 6 0
"అన్నకృష్ణ" గ్రంథములు	87 18 0
"వేదకాల కల్పము" గ్రంథములు	49 0 0 5641 18 4
వసుకు చివరి నిల్వ	47 4 6
వడ్డమునాడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావు జిల్లాసంఘ కార్యకర్త	

రాజమహేంద్రవర

స్త్రీల కాంగ్రెసు సంఘము

తేది 1-6-1923 లగాయతు 31-1-1924 ఆఖరు వరకు అయిన జమాఖర్చుల లెక్క.

ఆదాయము	
1-6-1923 తేదీనాటి నిల్వ	ర. 214.10-11
విరాళములు	26.5-9
దణాలు	6.9-0
కాశీ విద్యాధర్మలిక్ష్యము అయ్యకములకు కాబడి	154.1-8
వడ్డీ (31-12-1923 ఆఖరుకు)	12.0-7
ఇతర రాబడి (కడుగు, చెవులవగైరా అయ్యకము)	0.5-8
	మొత్తము 414.0-6

వ్యయము	
ఉపాధ్యక్షుల జీతములు	ర. 228 2-6
ఉపకరణములు	0.2-0
ఏనుగు, చెవులు, వగైరా కొనుగో	1.5-9
పుస్తకములు, (కాశీ సామగ్రి)	1.2-6
అయ్యకవగైరా	1.0-0
ఇతర సాదరు (కంకినూరి, లిక్ష్యపు మోక కూలివగైరా)	1.1-8
కోకాది పురాలియొద్ద నిల్వ	165.12-6
కార్యకర్తల నియోజనము మొత్తము	20.6-0
	మొత్తము 414.0-6

శివరాజు సుబ్బయ్య, అధ్యక్షురాలు.

తునితాలూకా కాంగ్రెస్ కమిటీ ఆదాయవ్యయపట్టిక జమ

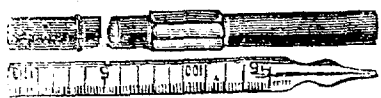
1922 సం॥ రము తునితాలూకా కాంగ్రెస్ ఖర్చులు పోసు కేషింగిన నిల్వ	80.0-0
---	--------

1923 సం॥ గం కోటనందూరపిల్లా తాలూకా తిలక్ నిధి, కాంగ్రెసు చందాలు	80.0-0
హంసవరం గ్రామ కాంగ్రెసు చందాలు	8.8-0
సునిపిల్లా కాంగ్రెసు పాపలాచందాలు	9.4-0
లొండంగిపిల్లా కాంగ్రెసు పాపలాచందాలు	
(1) మాగాపు సత్యనారాయణగారి ద్వారా	10.9-0
(2) రావు వెంకటాచలరావుగారి ద్వారా	7.0-0
బొమ్మలగడ్డ చిన్న మల్లపరాజుగారి తిలక్ నిధి వసూళ్లు	23.0-0
బులుసు పాంబమ్మారెడ్డిగారి తునికనూళ్లు	85.0-0
	167.12-0

ఖర్చు	
29.1.23 తేదీ లగాయతు 5.8.23 తేదీ వరకు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముచే ఆమోదించబడిన బిల్లుల మొత్తము	45.9-0
7.4.23 తేదీని కమిటీచే నియమించబడిన ప్రచారకుడు రాళ్లపల్లి కాశన్నగారికి యియ్యబడిన గౌరవధృతి	25.0-0
1923 డిసెంబరు, 1924 జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలకు కాంగ్రెసు అక్షీసు కింటియన్స్	12.0-0
28.1.24, 7.2.24 తేదీలకు ఖర్చు కాబడిన బిల్లుల మొత్తము	9.11-0
ప్రజలకుగా నున్న అధ్యక్షునియొద్ద నిల్వ	75.8-0
	167.12-0

కోడేటి రంగారావులు, తునితాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము, కార్యదర్శి.

ధర్మామెటరు

ఇంగ్లీషు, యూనాని అయ్యుర్యుత వైద్యుల వద్దను శరీరముయొక్క శీతోష్ణస్థితిని జ్వరములను తెలిసికొనుటకు ప్రతి మనుష్యునివద్దను వుండవలసినది. ఇది మేము జర్మనీలో నియోజితమునది రష్యియనున వైద్యులకు అమ్మించుటయు, ధర్మామెటరు 1 కి ఖరీదు ర. 2.0-0 చి. పి. చాక్ల ప్రత్యేకము. ఎం. రాంజీదాస్, 82, చినాబజారు, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులో దొరకును

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనము డిపో, రి, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు తేక 109 వేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

ఒకసారిమాకు అర్థమిచ్చి మా నాణ్యమును తెలుసుకొన కోరెదము

ప్రీలు కంఠము నందు ధరించు
చెయిను అడ్డిగె

6 సె-13 సె వరకు చేయవచ్చును. మజారి చేదారం సహా
రూ. 10—15 వరకు గలదు.

ఇ. మి. పే. వ. న. పతకములు ధర రూ. 30—50 వరకు గలదు.
(4) 172, పుటలగలబందమైన క్యాటలాగు ధర రూ. 1—0—0.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

సక్సన్ దంతచూర్ణము
ఈ చూర్ణము శరీరమునందు తయారు చేయబడినది.
ఇట్ల సంబంధమైన వ్యాధులన్నిటిని పోగొట్టును.
డబ్బీ 1-కి 2 అణాలు. డబ్బీ 1-కి రూ. 1-4-0.
టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి,
2 ఎ. ఆలంగాతా వీధివీధి, తిరువల్లి క్లబ్, వరదాను.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, Bombay.

జాండు పర్మాటికల్ వర్క్సు
లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటిరకం చంద్రప్రభా మూత్రము

ఇది శిలాజిత్తు లోహాధిస్థములు, మౌక్తిక భస్మము, మొదలగువాటిని కర్మి కాస్త్రాక్రమంగా తయారు చేయబడినది. చూరముతో కలిసిపోవు కుళ్లము, మూత్రములందు తీసి (phosphate), తెలుపు మొదలగు సెగ రోగముల, నదులు నోప్పి, వాతరోగము, జ్వరములు, బలహీనత యితర శ్రీగుంబంధమైన అంటువ్యాధులు మొదలగునవి తప్పుక కువరదు

ఒక కులము టౌవధముల బట్టి 1-కి ధర రూ. 1/5/0
8 బుద్లకు ఒకసారి అర్థమిచ్చి పంపి ప్యాకింగు పోస్టు ఖర్చులు యివ్వవచ్చు.

మా టౌవధముల క్యాటలాగు యివ్వవచ్చుగా కంపెనీదారు

Sole Agents
H. Damodar & Co.,
43 China Bazaar Road,
Madras.

రత్నపురుషలేఖ్యం
కుక్షనవ్వును తప్పుక తగ్గించు. బలహీనతపోగొట్టి, బలము కలిగించును. కుక్షమేహమునల్ల వచ్చినదగ్గు, చూర రోగములు సూడా యామందునల్ల తగ్గును. కుఖివ్యాధులవలన చెడినరక్తమును బాగుచేయును. కే రూ. 3-4-0.

తగ్గ లేఖ్యం
విశాఖగల్లెనై తగ్గించు అవ్వతమందు. వధ్యులలేదు.
డబ్బీ రూ. 1-8-0 అ.

పట్టాభిరామవైద్యశాల
రాయవరం- గోదావరిజిల్లా.

Wanted District Agents.

Throughout Andhra Province, on monthly allowance and commission for the sale of all sorts of Tea, German Toys and stationery and other Indian products Etc. Deposit required Rs. 100 Cash. Apply for Agency terms and other Particulars.

Messrs. Raghava & Co, Guntur.

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు లాంపు	
పూర్తిపెట్టు 18	2-4-0
చేతు 18	0-12-0
బల్బు 18	0-6-0
సిగ్గి లైటును ప్రింగ్ లాపు 18	1-8-0
పానిబాడి, ప్రొగ్గెన ప్రూక్, రింగులది.	
చెతుకిరార్లు డబ్బు 18	0-12-0

మినియోలిక్ట్ ప్రొగ్గెన
88, చినాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

నూతన గంధములు

1 సీజరు చరిత్రము:—ప్రశాంతభుక్త్యును గోర (తరియం) ధునును చదివి తీరవలసింది. కొన్ని దినములుగా నుండిన శ్రీముతి సెమలి పట్టాభిరామ వాపుగాయను విజయనగరం కాలేజి ప్రాథేక్ శ్రీ వెంకటరంగయ్యగారును పీఠికవాసి యు. వ్యా. కటములకలది అపూర్వ జీవితచరిత్రము. రూ. 1.

2. హరిశ్చంద్రచరిత్రము:—శుకర గౌరవకవుల లోని పద్యములచే నిలపిల్లును నులభివైని (ప్రాచుర్యవేదన కంధము) రూ. 0-12-0

3. బుద్ధుడు:—తేజమాటలతో (వాణిజ్యవేదన) బొమ్మలు కలవు. రూ. 0-8-0

4. చెన్నరాజధాని:—5 వ తరగతికి అపూర్వము నది. బొమ్మలచే నిండియున్నది రూ. 0-6-0

మర:—ఈ సెలలోగా వైవానిలో నే మూటివై:ను కొనవారలకు 100-కి రూ. 25 చొప్పున కమిషను ఇచ్చుటను.

గంధకర్త: మునీయం సీతారామరావుగారు, వియె. యల్. టి., మదనశెల్లి, చిత్తూరుజిల్లా. రామ్ అండ్ సన్సు, మదనపల్లి,

ప్ర మేహబిందు ఘృతము

ఇది రససంబంధమైన టౌవధములు నేండుంటుచే గలిగిన వ్యాధులు, కొలుచు, సకల సెగరోగము మొదలగు వాటిని అమోఘముగా తదిర్చి, మంచి రక్తము నిచ్చును. ఉదయము సాంధ్యములందు 12-16 బొట్లు తీసుకొనినచాలును, బుద్ధి 1-కి ధర రూ. 1-8-0. ఒకబుద్ధిని వాడిన అన్నియు మీకు తెలియును.

సీతారామాచార్య బ్రదర్సు,
హిందూమూలిక వైద్యసాసము రాజమండ్రి

అందరును వాడతగిన
మామదనమంజరి టానిక్ మాత్రలు

వీటినివాడుటచే ఆయుస్సు, అందము, ఆరోగ్యము మొదలగునవి వృద్ధియగును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి పోటీనైనా మంచిగుణము నిచ్చును 40 మా x ల బుద్ధి 1-కి ధర రూ. 1 వైద్యవిద్య కావలసినవాడు (వాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేకవడ
27 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

చాతులు-తాళములు

మంకలికత్తులు
అపూర్వమున చేయబడినవి. తెలుసుకొని
తెలుసే భరణక్యాటలాగును (వాయుదా.)
టి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో గిమిటెడ్
కల్లూరు అండ్ లాక్ కుర్చు etc.
8081 శివార్లుం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలంగాణలో అమ్మ: "ఇంద్ర సింహ" శివార్లు